

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE DLA ZAJĘĆ

Kierunek: **Prawo**

Poziom studiów: **Studia jednolite magisterskie**

Forma studiów: **Studia niestacjonarne**

Nazwa zajęć: **Technologia w edukacji i praktyce prawniczej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi posługiwać się ogólnodostępnymi stronami internetowymi i bazami danych i wyszukiwać w nich niezbędne informacje. Potrafi samodzielnie korzystać z prawniczych baz danych, w tym odnaleźć szukane materiały i rozróżnić ich aktualność.
2. potrafi właściwie korzystać z różnego rodzaju źródeł, które potrafi właściwie zacytować, by uniknąć zarzutów o plagiat.
3. potrafi posługiwać się ogólnodostępnymi stronami internetowymi i bazami danych i wyszukiwać w nich niezbędne informacje. Potrafi samodzielnie korzystać z prawniczych baz danych, w tym odnaleźć szukane materiały i rozróżnić ich aktualność.
4. potrafi zachować szczególną ostrożność przy korzystaniu z Internetu, zachować bezpieczeństwo kont i haseł w serwisach internetowych, weryfikować autentyczność stron www.
5. potrafi właściwie korzystać z różnego rodzaju źródeł, które potrafi właściwie zacytować, by uniknąć zarzutów o plagiat.

Treści programowe dla zajęć:

Metody i narzędzia kształcenia na odległość wykorzystywane na WPIA UAM. Narzędzia komunikacji zdalnej w praktyce prawniczej.

Omówienie zdalnych i dostępnych do korzystania na miejscu zasobów, narzędzi i sposobów korzystania z biblioteki WPIA, w tym baz materiałów dydaktycznych i naukowych. Omówienie sposobów pozyskania materiałów z innych bibliotek

Wykorzystywane w edukacji i praktyce prawniczej strony internetowe i bazy danych o charakterze ogólnodostępnym i z dostępem ograniczonym (w tym prawnicze bazy danych). Wykorzystanie baz danych jako wiarygodnego źródła informacji.

Podstawowe zasady cyberbezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem polityki haseł, weryfikowania rzetelności stron www oraz zachowania bezpieczeństwa przy korzystaniu z komputera. Wprowadzenie do prawa autorskiego w edukacji i w praktyce prawniczej z wykorzystaniem prawniczych baz danych

Nazwa zajęć: **Prawo prywatne międzynarodowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi stosować normy kolizyjne określające prawo właściwe, z uwzględnieniem zasad ogólnych stosowania tych norm.
2. potrafi stosować normy międzynarodowego postępowania cywilnego określające jurysdykcję sądów oraz zasady uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych.
3. potrafi ustalać źródła norm kolizyjnych (umowy międzynarodowe – wielostronne i dwustronne; akty prawne Unii Europejskiej; ustawa – prawo prywatne międzynarodowe) i określać na ich podstawie prawo właściwe dla międzynarodowych stosunków z zakresu prawa prywatnego.
4. potrafi określać prawo właściwe na podstawie odpowiedniego zespołu norm kolizyjnych (umowy międzynarodowe, prawo Unii Europejskiej, ustawa – prawo prywatne międzynarodowe), z uwzględnieniem reguł intertemporalnych oraz reguł określających pierwszeństwo stosowania i inne relacje pomiędzy poszczególnymi zespołami norm kolizyjnych.

Treści programowe dla zajęć:

Prawo prywatne międzynarodowe i jego pozycja w polskim porządku prawnym; normy kolizyjne; budowa i rodzaje norm kolizyjnych; łączniki norm kolizyjnych; relacja pomiędzy materialnymi normami prawa międzynarodowego a normami postępowania cywilnego (w zakresie jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych) w tym dodatkowe aspekty hierarchii i uwzględniania norm konwencji międzynarodowych na tle prawa polskiego i regulacji UE.

Źródła prawa prywatnego międzynarodowego (umowy międzynarodowe – wielostronne i dwustronne, akty prawa Unii Europejskiej, ustawy krajowe, w tym w szczególności ustawa z 4.02.2011 r. – prawo prywatne międzynarodowe).

Zagadnienia ogólne prawa prywatnego międzynarodowego, w szczególności: kwalifikacja pojęć prawnych, odesłanie, kwestia wstępna; klauzula porządku publicznego, przepisy wymuszające swoje zastosowanie, zmiana statutu, stosowanie obcego prawa właściwego.

Prawo osobowe (statut personalny osób fizycznych i prawnych); zakres obu statutów.

Forma czynności prawnych: właściwość prawa; zakres statutu.

Przedawnienie roszczeń: właściwość prawa; zakres statutu.

Przedstawicielstwo, ze szczególnym uwzględnieniem pełnomocnictwa: właściwość prawa; zakres statutu.

Prawa rzeczowe: właściwość prawa dla własności i innych praw rzeczowych; właściwość prawa dla czynności prawnych z zakresu prawa rzeczowego, ze szczególnym uwzględnieniem rozporządzeń nieruchomościami; zakres statutu rzeczowego.

Właściwość prawa dla praw własności intelektualnej i ochrony tych praw; właściwość legis loci protectionis.

Zobowiązania umowne: właściwość prawa, ze szczególnym uwzględnieniem wyboru prawa; zakres statutu kontraktowego; zagadnienia intertemporalne: stosowanie źródeł norm kolizyjnych: ustawa – Prawo prywatne międzynarodowe, konwencja rzymska o prawie właściwym dla zobowiązań umownych, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 593/2008 (Rzym I).

Zobowiązania pozaumowne, w tym w szczególności wynikające z czynów niedozwolonych oraz bezpodstawnego wzbogacenia: właściwość prawa; zakres statutu; zagadnienia intertemporalne: stosowanie źródeł norm kolizyjnych: ustawa – Prawo prywatne międzynarodowe, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 864/2007 (Rzym II)

Kolizyjnoprawne zagadnienia prawa rodzinnego i opiekuńczego (małżeństwo, osobiste i majątkowe stosunki małżeńskie, separacja i rozwód, stosunki między rodzicami a dzieckiem, przysposobienie, opieka i kuratela, obowiązki alimentacyjne) – właściwość prawa; zakresy odpowiednich statutów; źródła norm kolizyjnych

Sprawy spadkowe: właściwość prawa, zakres statutu spadkowego; źródła norm kolizyjnych (rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 650/2012); czynności prawne na wypadek śmierci (ważność, forma); źródła norm kolizyjnych.

Stosunki pracy: właściwość prawa; zakres statutu; źródła norm kolizyjnych.

Wybrane zagadnienia międzynarodowego arbitrażu handlowego (zapis na sąd polubowny; wykonywanie zagranicznych orzeczeń arbitrażowych).

Nazwa zajęć: **Postępowanie karne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wskazać zasady polskiego procesu karnego, kształtujące jego model, określić szczególne cechy aktualnie obowiązującego procesu karnego, jego istotę, przedmiot, funkcje i gwarancje procesowe. Opisać zagadnienia związane z obowiązywaniem prawa karnego procesowego w miejscu i czasie. Dokładnie scharakteryzować zasady prawa karnego procesowego intertemporalnego. Przedstawić metody wykładni prawa karnego procesowego.

2. potrafi określić warunki dopuszczalności procesu karnego a także wskazać uczestników postępowania karnego i ich role procesowe. Omówić kwestię zdolności procesowej i legitymacji do procesu karnego. Dokładnie scharakteryzować strony procesu karnego, ich przedstawicieli procesowych. Opisać system organów procesu karnego i związane z ich funkcjonowaniem podstawowe zasady ustrojowo-organizacyjne.

3. potrafi scharakteryzować najważniejsze instytucje uregulowane w części ogólnej kodeksu postępowania karnego. Posiada wiedzę o czynnościach procesowych, postępowaniu dowodowym, systemie środków przymusu.

4. potrafi dobrze scharakteryzować wszystkie stadia, fazy i etapy procesu. Znając dynamikę procesu karnego, wskazać na uprawnienia i obowiązki uczestników procesu karnego, a także prognozować ich wpływ na tok postępowania.

5. potrafi wskazać podstawowe różnice pomiędzy najważniejszymi zmianami instytucjonalnymi w prawie karnym procesowym oraz potrafi opisywać aktualne kierunki jego zmian.

6. potrafi określić podstawowe kierunki orzecznictwa sądów i trybunałów krajowych i międzynarodowych w zakresie prawa karnego procesowego. Potrafi także opisać kluczowe i aktualne problemy sporne w doktrynie polskiej procedury karnej.

7. potrafi wskazać mechanizmy działające w ramach współpracy międzynarodowej w sprawach karnych. Opisywać wybrane instytucje w ramach tzw. klasycznej współpracy pomiędzy państwami oraz współpracy pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Scharakteryzować kierunki europeizacji prawa karnego procesowego.

Treści programowe dla zajęć:

Model polskiego procesu karnego. Zasady Procesu karnego.
Warunki dopuszczalności procesu karnego.
Uczestnicy procesu karnego.
Czynności procesowe.
Środki przymusu w procesie karnym.
Postępowanie dowodowe.
Postępowanie przygotowawcze.
Postępowanie główne. Postępowania szczególne.
Postępowanie odwoławcze. Nadzwyczajne środki zaskarżenia.
Współpraca międzynarodowa w sprawach karnych.

Nazwa zajęć: Prawo cywilne II: rzeczowe, rodzinne i opiekuńcze, spadkowe
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. potrafi wyjaśnić istotę stosunku prawnorzeczowego. Wskazać i scharakteryzować prawa rzeczowe.
2. potrafi objaśnić reguły dokonywania czynności prawnych, prowadzących do powstania praw rzeczowych.
3. potrafi wskazać zasady rządzące prawem spadkowym.
4. potrafi podać istotę czynności prawnej z zakresu prawa spadkowego
5. potrafi scharakteryzować istotę czynności na wypadek śmierci.
6. potrafi scharakteryzować istotę stosunku rodzinnoprawnego. Podać istotę czynności rodzinnoprawnej.
7. potrafi komunikować się w języku prawniczym z zakresu prawa cywilnego.
8. potrafi przedstawić i uzasadnić stanowisko w zakresie zastosowania podstawowych norm prawa cywilnego w określonym stanie faktycznym.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić istotę stosunku prawnorzeczowego. Wskazać i scharakteryzować prawa rzeczowe.
2. potrafi objaśnić reguły dokonywania czynności prawnych, prowadzących do powstania praw rzeczowych.
3. potrafi wskazać zasady rządzące prawem spadkowym.
4. potrafi podać istotę czynności prawnej z zakresu prawa spadkowego
5. potrafi scharakteryzować istotę czynności na wypadek śmierci.
6. potrafi scharakteryzować istotę stosunku rodzinnoprawnego. Podać istotę czynności rodzinnoprawnej.
7. potrafi komunikować się w języku prawniczym z zakresu prawa cywilnego.
8. potrafi przedstawić i uzasadnić stanowisko w zakresie zastosowania podstawowych norm prawa cywilnego w określonym stanie faktycznym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi wyjaśnić istotę stosunku prawnorzeczowego. Wskazać i scharakteryzować prawa rzeczowe.
2. potrafi objaśnić reguły dokonywania czynności prawnych, prowadzących do powstania praw rzeczowych.
3. potrafi wskazać zasady rządzące prawem spadkowym.
4. potrafi podać istotę czynności prawnej z zakresu prawa spadkowego.
5. potrafi scharakteryzować istotę czynności na wypadek śmierci.
6. potrafi scharakteryzować istotę stosunku rodzinnoprawnego. Podać istotę czynności rodzinnoprawnej.
7. potrafi komunikować się w języku prawniczym z zakresu prawa cywilnego.
8. potrafi przedstawić i uzasadnić stanowisko w zakresie zastosowania podstawowych norm prawa cywilnego w określonym stanie faktycznym.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie i struktura stosunku prawnorzeczowego.
Pojęcie, struktura, charakter, źródła i rodzaje praw rzeczowych.
Dokonywanie czynności w zakresie praw rzeczowych.
Zasady odpowiedzialności rzeczowej.
Powołanie spadkobiercy. Istota prawa podmiotowego do dziedziczenia.
Pojęcie i rodzaje testamentów.
Zasady odpowiedzialności za długi spadkowe.
Istota i zawarcie małżeństwa. Stosunki majątkowe małżeńskie.
Ustalenie pochodzenia dziecka. Stosunki rodzice – dzieci.
Obowiązek alimentacyjny. Przynależność.

Opieka i kuratela.
Pojęcie i struktura stosunku prawnorzeczowego.

Nazwa zajęć: **Wstęp do aksjologii prawa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi odróżnić wypowiedzi pełniące różne role semiotyczne, w szczególności wypowiedzi ocenne.
2. potrafi wskazać, nazwać i zdefiniować oceny i wartości zakodowane w przepisach prawnych.
3. potrafi zbudować określoną formułę sprawiedliwości przy wskazaniu zbioru wartości chronionych oraz reguł preferencji.
4. potrafi należycie stosować reguły wykładni i inferencji oparte o wartości.
5. potrafi wskazać dylematy moralne zawodów prawniczych i sposoby ich rozstrzygnięcia.
6. ma świadomość, że prawo oraz jego stosowanie w sposób konieczny zawiera składnik aksjologiczny.

Treści programowe dla zajęć:

1. Wypowiedzi ocenne jako kategoria wypowiedzi ekspresywnych.
2. Wieloznaczność terminu „ocena” w języku prawnym i prawniczym.
3. Typy ocen: oceny zasadnicze samoistne i oceny zasadnicze instrumentalne; oceny jednoaspektowe i oceny globalne; oceny proste i oceny preferencyjne.
  1. Wartości.
  2. Wartości a oceny.
  3. Typologia wartości merytorycznych: wartości moralne, hedonistyczne, witalne, poznawcze, religijne, polityczne, ekonomiczne.
  4. System aksjologiczny i jego charakterystyka formalna: niesprzeczność, spójność.
    1. Kategorie ujęć moralności: moralność, doktryna moralna, nauka o moralności.
    2. Wartości i normy moralne.
    3. Trzy nurty myśli moralnej: perfekcjonistyczny, felicytologiczny i solidarnościowy.
      1. Pojęcie sprawiedliwości jako zasady formalnej.
      2. Formuły sprawiedliwości.
      3. Sprawiedliwość społeczna jako formuła złożona.
        1. System moralny a system prawny – podobieństwa i różnice.
        2. Koncepcje niepozytywistyczne prawa jako koncepcje pozaformalne.
        3. Legitymacja aksjologiczna systemu prawnego.
          1. Wpływ wartości moralnych na kształtowanie się norm prawnych.
          2. Moralne granice prawa.
          3. Wpływ wartości moralnych na stosowanie prawa: „luzy decyzyjne” (terminy nieostre, klauzule generalne), wykładnia funkcjonalna, wykładnia aksjologiczna, wnioskowania aksjologiczne, zasady prawa.
          4. Procedura ważenia zasad prawa jako procedura ważenia relewantnych wartości.
            1. Etyka zawodowa prawników.
            2. Charakterystyka zawodów prawniczych z perspektywy wewnątrz korporacyjnych norm moralnych.
            3. Kodyfikacja etyk zawodowych.

Nazwa zajęć: **Prawo konstytucyjne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić znaczenie Konstytucji w organizacji państwa i społeczeństwa, określić jej znaczenie jako aktu o najwyższej mocy prawnej w systemie źródeł prawa, a także wskazać na konsekwencje ustrojowe ustalonego w konstytucji systemu źródeł prawa.
2. potrafi zinterpretować przepisy Konstytucji, w tym w kontekście jej podstaw aksjologicznych.
3. potrafi wyjaśnić treść zasad ustrojowych państwa, określić związki między nimi, a także formy i metody ich realizacji, w tym zwłaszcza w odniesieniu do zasady państwa demokratycznego, zasady państwa prawa i zasady podziału władzy.
4. potrafi przedstawić konstytucyjny status człowieka, wyważenia interesu wspólnego i indywidualnego w kontekście konstytucyjnych praw i wolności oraz posłużyć się zasadniczymi instytucjonalnymi i proceduralnymi gwarancjami tych praw i wolności.
5. potrafi wyjaśnić konstytucyjną koncepcję źródeł prawa i proces prawotwórczy oraz ocenić konstytucyjność konkretnych rozwiązań prawnych.
6. potrafi przedstawić usytuowanie ustrojowe i kompetencje władz państwowych (w tym centralnych organów państwa), ich wzajemne relacje (zasada podziału i równoważenia), zasady i procedury ich powoływania i funkcjonowania, a także ocenić praktykę ich działania.
7. potrafi wyjaśnić wzajemne związki między prawem konstytucyjnym a integracją w ramach Unii Europejskiej i współpracą międzynarodową, w tym także prawem unijnym i międzynarodowym.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie i funkcje konstytucji

Zasady ustroju państwa

Konstytucyjny status jednostki.

Środki ochrony praw i wolności jednostki.

Konstytucyjna koncepcja źródeł prawa; relacja pomiędzy prawem międzynarodowym, unijnym a krajowym, w szczególności Konstytucją.

Prawo wyborcze.

Władza ustawodawcza.

Władza wykonawcza.

Władza sądownicza; kontrola konstytucyjności prawa, odpowiedzialność konstytucyjna

Organy kontroli i ochrony prawa.

Konstytucja a prawo Unii Europejskiej.

Nazwa zajęć: **Prawo karne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić istotę i funkcje prawa karnego w rodzimym systemie prawnym. Wskazać społeczny kontekst funkcjonowania prawa karnego. Ustalić znaczenie prawidłowej polityki zapobiegania przestępczości i polityki prawa karnego.

2. potrafi objaśnić ważne pojęcia prawa karnego i nauki prawa karnego oraz scharakteryzować instytucje prawa karnego z odwołaniem do aktualnych poglądów doktryny i orzecznictwa, a w szczególności objaśnić podstawy odpowiedzialności karnej oraz środki reakcji karnoprawnej wraz z zasadami ich stosowania.

3. potrafi scharakteryzować historyczne, filozoficzne i ustrojowe podstawy obowiązującego prawa karnego oraz wyjaśnić zasady i sposoby jego stanowienia.

4. potrafi odnaleźć potrzebny przepis karny w systemie obowiązującego prawa.

5. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu karnego w oparciu o przyjęte metody i reguły wykładni karnoprawnej, w tym interpretację karnistyczną z uwzględnieniem ustawowych znamion typu czynu zabronionego.

6. potrafi zastosować każdy przepis karny, a w szczególności rozwiązać casus związany z odpowiedzialnością karną.

7. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym w zakresie prawa karnego i nauki prawa karnego.

8. potrafi zaprezentować i uzasadnić pisemne lub ustne stanowisko w zakresie stosowania prawa karnego materialnego.

Treści programowe dla zajęć:

Polityka kryminalna. Podstawy wiedzy o przestępczości. Poglądy na istotę i funkcje prawa karnego.

Interpretacja karnistyczna.

Przesłanki i zasady odpowiedzialności karnej.

Formy popełnienia przestępstwa.

Okoliczności wyłączające odpowiedzialność karną.

Kary i środki karne oraz dyrektywy ich stosowania.

Reguły reakcji karnoprawnej.

Środki probacyjne.

Środki zabezpieczające.

Przestępstwa przeciwko interesom publicznym.

Przestępstwa przeciwko interesom prywatnym.

Nazwa zajęć: **Prawo rolne i ochrony środowiska**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi określić przedmiot oraz metody regulacji i funkcje prawa rolnego.

2. potrafi wyjaśnić podstawowe pojęcia prawa rolnego, zarówno krajowego, jak i unijnego (np. pojęcie nieruchomości rolnej, pojęcie gospodarstwa rolnego, przedsiębiorstwa rolnego, produktów rolnych itd.

3. posiada rozszerzoną wiedzę z zakresu gospodarki nieruchomościami rolnymi, w zakresie podmiotów prowadzących działalność rolniczą, organizacji rynków rolnych, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich, elementarną wiedzę w zakresie prawa żywnościowego i rolno-środowiskowego.

4. posiada podstawową wiedzę z zakresu administrowania sprawami rolnictwa, w tym inspekcji rolnych, agencji rolnych, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

5. zna, rozumie i potrafi stosować przepisy unijnego prawa rolnego.

6. potrafi prezentować wyniki analizy przepisów prawa rolnego pod kątem problemowym i podejmować dyskusję na temat różnych problemów prawa rolnego.
7. potrafi wyjaśnić specyfikę regulacji prawnej w obszarze ochrony środowiska.
8. potrafi objaśnić podstawowe pojęcia z zakresu prawa ochrony środowiska.
9. potrafi przedstawić podstawowe konstrukcje stosowane w obszarze prawnych instrumentów ochrony i zarządzania zasobami środowiska i uzasadnić ich celowość w obszarze regulacji.
10. potrafi odnaleźć potrzebny przepis z zakresu prawa ochrony środowiska w systemie obowiązującego prawa.
11. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu prawa ochrony środowiska uwzględniając cel regulacji, jednocześnie wskazując skutki reglamentacyjne w obszarze swobody działalności gospodarczej.
12. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym z zakresu prawa ochrony środowiska.

Treści programowe dla zajęć:

Źródła prawa rolnego, jego przedmiot, definicje, metody regulacji, cechy szczególne, przedmiot i zakres regulacji prawnej, zasady.

Pojęcia prawne, instytucje prawa rolnego, zarówno prawa krajowego, jak i prawa unijnego.

Gospodarka nieruchomościami rolnymi, producenci rolni, rynki rolne, prawo wiejskie, prawo żywnościowe i prawo rolno-środowiskowe.

Agencje rolne, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, inspekcje rolne i inne organy, a także instytucje związane z obsługą wsi.

Prawna organizacja rynków rolnych, rola umowy kontraktacji oraz innych umów.

Producenci rolni, osoby fizyczne i osoby prawne, w tym spółdzielnie rolnicze. Formy zrzeszania się producentów rolnych.

Wsparcie rozwoju obszarów wiejskich, działania objęte programem rozwoju tych obszarów.

Prawo żywnościowe, podstawowe pojęcia, bezpieczeństwo żywności.

Podstawowe regulacje z zakresu prawa rolno-środowiskowego.

Podstawowe informacje z zakresu prawa rolnego unijnego i ich wdrażania do polskiego porządku prawnego.

Podstawowe pojęcia i zasady ogólne prawa ochrony środowiska.

Oceny oddziaływania na środowisko.

Prawo emisyjne.

Prawo ochrony klimatu i powietrza.

Prawna ochrona różnorodności biologicznej.

Odpowiedzialność prawna w ochronie środowiska.

Nazwa zajęć: Prawo cywilne I: część ogólna i zobowiązania

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić na czym polega stosunek cywilnoprawny. Wskazać i scharakteryzować jego elementy.
2. potrafi objaśnić reguły dokonywania czynności prawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zawierania umów.
3. potrafi wyjaśnić na czym polega stosunek zobowiązaniowy. Wskazać i scharakteryzować jego elementy.
4. potrafi określić źródła zobowiązań i reguły wykonania i skutki niewykonania zobowiązań.
5. potrafi wskazać reguły odpowiedzialności odszkodowawczej i zakres obowiązku naprawienia szkody.
6. potrafi scharakteryzować treść podstawowych typów umownych stosunków obligacyjnych oraz reguły ich kreowania i wygaszania.
7. potrafi komunikować się w języku prawniczym z zakresu prawa cywilnego.
8. potrafi przedstawić i uzasadnić stanowisko w zakresie zastosowania podstawowych norm prawa cywilnego w określonym stanie faktycznym.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie i struktura stosunku cywilnoprawnego.

Podmioty i przedmiot stosunku cywilnoprawnego.

Prawo podmiotowe; roszczenia i przedawnienie roszczeń

Pojęcie, rodzaje, treść i forma czynności prawnych oraz zdolność do czynności prawnych

Dokonywanie czynności prawnych.

Pojęcie, struktura, charakter, źródła i rodzaje zobowiązań.

Wykonanie i skutki niewykonania zobowiązań.

Zmiana wierzyciela i dłużnika. Wygaśnięcie zobowiązań.

Zobowiązania z umów i bezpodstawne wzbogacenie.

Czyny niedozwolone.

Naprawienie szkody i zakres obowiązku odszkodowawczego.

Problematyka wybranych typów umów obligacyjnych.

Nazwa zajęć: **Logika prawnicza**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. zna i rozumie podstawowe pojęcia logiki formalnej, w szczególności z zakresu: rachunku zdań, rachunku predykatów, zbiorów, relacji, definiowania, wnioskowań, teorii nazw, erotetyki, modalności. Potrafi posługiwać się podstawowymi pojęciami logiki formalnej.

2. zna i rozumie podstawowe konstrukcje logiczne, w szczególności z zakresu: rachunku zdań, rachunku predykatów, zbiorów, relacji, definiowania, wnioskowań, teorii nazw, erotetyki, modalności. Potrafi posługiwać się podstawowymi konstrukcjami logiki formalnej. Potrafi stosować podstawowe konstrukcje logiczne w rozumowaniach prawniczych.

3. zna i rozumie związki pomiędzy językiem logiki a językiem naturalnym (w tym prawnym i prawniczym). Potrafi analizować teksty sformułowane w językach prawnym oraz prawniczym oraz wypowiedzi uczestników dyskursu prawniczego pod kątem ich zgodności z podstawowymi konstrukcjami logicznymi. Potrafi podejmować i uzasadniać decyzje prawne z uwzględnieniem konstrukcji logicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Rachunek zdań (Z. Ziemiński)

Wprowadzenie do rachunku predykatów (W. Patryas)

Zbiory (W. Patryas)

Relacje (W. Patryas)

Język (Z. Ziemiński)

Definicje (Z. Ziemiński)

Wnioskowania (Z. Ziemiński)

Elementy teorii nazw (Z. Ziemiński)

Podstawy erotetyki (Z. Ziemiński)

Modalności logiczne (Z. Ziemiński)

Rozumowanie w oparciu o postawione zadania (Z. Ziemiński)

Przyczyny nieporozumień (Z. Ziemiński)

Umiejętność dyskusowania. Argumentacja. Spory o fakty i oceny

Nazwa zajęć: **Prawo rzymskie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. ma rozszerzoną wiedzę o charakterze nauki prawa prywatnego oraz jej relacjach do innych nauk społecznych - przede wszystkim do ekonomii, studiów nad rozwojem, antropologii i socjologii. Potrafi wykorzystać swoją wiedzę prawniczą w życiu codziennym i w dowolnym wykonywanym zawodzie. Jest świadomym i kreatywnym uczestnikiem życia społecznego, jak również jest świadomy szczególnej roli prawa i prawnika w życiu społecznym i w funkcjonowaniu państwa.

2. ma pogłębioną wiedzę o aksjologicznej, a w szczególności etycznej istocie prawa i o wartościach jakie w tradycji prawa rzymskiego uznano za fundamentalne dla prawa prywatnego. Ma rozwinięte poczucie odpowiedzialności osobistej i społecznej za swoje decyzje. Potrafi uzasadnić swoje decyzje prawne z odwołaniem się do właściwego dla civil law tradition systemu wartości. Potrafi rozwiązywać dylematy moralne w prawie prywatnym korzystając z doświadczenia civil law tradition.

3. ma pogłębioną wiedzę o teoretycznej istocie prawa, a w szczególności o fundamentalnym znaczeniu studiów prawa rzymskiego dla powstania i rozwoju nauki prawa w Europie. Rozumie potrzebę permanentnego dokształcania się w zakresie prawa i nauk prawnych. Ma zdolność dalszego kształcenia się w ramach podyplomowych i doktoranckich studiów z zakresu prawa.

4. ma rozszerzoną wiedzę o historycznym kształtowaniu się rodzimego i obcego prawa spadkowego poprzez oddziaływanie argumentów z prawa rzymskiego. Potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne z zakresu spadkobrania na podstawie siatki pojęć właściwej dla civil law tradition. Potrafi w podstawowym zakresie przedstawić sposoby prawnego rozwiązania konfliktu z zakresu spadkobrania.

5. ma rozszerzoną wiedzę o historycznym kształtowaniu się rodzimego i obcego prawa rzeczowego poprzez oddziaływanie argumentów z prawa rzymskiego. Potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne z zakresu władztwa nad obiektami majątkowymi na podstawie siatki pojęć właściwej dla civil law tradition. Potrafi w podstawowym zakresie przedstawić sposoby prawnego rozwiązania konfliktu z zakresu prawa rzeczowego.

6. ma rozszerzoną wiedzę o historycznym kształtowaniu się rodzimego i obcego prawa zobowiązań poprzez oddziaływanie argumentów z prawa rzymskiego. Rozumie ekonomiczny kontekst podejmowanych i realizowanych przez siebie decyzji z zakresu prawa zobowiązań. Potrafi zakwalifikować prawnie podstawowe zdarzenie faktyczne z zakresu prawa zobowiązań na podstawie siatki pojęć właściwej dla civil law tradition. Potrafi w podstawowym zakresie przedstawić sposoby prawnego rozwiązania konfliktu z zakresu prawa zobowiązań.

7. ma rozszerzoną teoretyczną wiedzę o sposobach rozwiązywania praktycznych przypadków prawnych (kazuśów) nabytą poprzez rozwiązywanie kazuśów prawników rzymskich i rozważanie aktualności ich rationes decidendi. Rozumie prawny kontekst otaczającej go rzeczywistości i potrafi analizować ją w oparciu o wywodzą ce się z prawa rzymskiego i ius commune aktualne do dziś reguły prawniczego rozumowania. Potrafi podejmować i realizować decyzje (w tym prawne) samodzielnie, jak i kolegialnie.

8. ma rozszerzoną teoretyczną wiedzę o zasadach właściwego komunikowania się językiem prawnym i prawniczym poprzez poznanie fundamentalnego znaczenia nauki prawa rzymskiego dla współczesnej dogmatyki prawa prywatnego. Potrafi posługiwać się językiem prawnym i prawniczym wyrastającym z nauki prawa rzymskiego w stopniu gwarantującym skuteczną komunikację, w tym m.in. potrafi właściwie używać pojęć z zakresu prawa spadkowego, rzeczowego i zobowiązań.

Treści programowe dla zajęć:

Unikatowość prawa rzymskiego na tle innych porządków prawnych. Rzymskie pojęcie i podziały prawa. Ustawodawstwo justyniańskie.

Jurisprudencja rzymska.

Drugie życie prawa rzymskiego na zachodzie Europy. Od mos italicus docendi do niemieckiego kodeksu cywilnego.

Obecna sytuacja tradycji romanistycznej. Współczesne wyzwania prawa rzymskiego w kontekście wyzwań prawa prywatnego.

Kształtowanie i ochrona praw prywatnych

Status człowieka i jego podmiotowość prawna.

Spadki.

Posiadanie i prawa rzeczowe.

Zobowiązania.

Nazwa zajęć: **Prawoznawstwo**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. zna i rozumie podstawowe pojęcia i metody z zakresu prawoznawstwa.

2. ma wiedzę co do swoistych dla prawników metod, zasad i reguł (dyrektyw) związanych z tworzeniem, wykładnią i stosowaniem prawa oraz obrotem prawnym. Posiada kompetencje do analizy i diagnozowania zjawisk prawnych w kategoriach pojęć i metod prawoznawstwa. W szczególności – w podstawowym zakresie – potrafi: - zinterpretować tekst prawny, - przeprowadzić wnioskowanie prawnicze, - zanalizować i zdiagnozować procesy wykładni, wnioskowania prawniczego i sądowego stosowania prawa pod względem ich zgodności z zasadami i regułami (dyrektywami) wypracowanymi przez doktrynę prawniczą oraz orzecznictwo, - opisać i analizować pojawiające się w procesie tworzenia prawa, jego wykładni i stosowania swoiste problemy prawne.

3. ma rudymetarną wiedzę: - co do konsekwencji zachodzenia kolizji między prawem a obyczajem i moralnością, - z zakresu teorii sprawiedliwości.

Treści programowe dla zajęć:

Normy postępowania:

- język prawa (zagadnienia wstępne),
- wypowiedzi dyrektywne i ich rodzaje,
- rodzaje norm postępowania,
- budowa normy postępowania,
- obowiązywanie norm postępowania,
- normy prawne i ich rodzaje.

Powstawanie prawa:

- różne znaczenia terminu „źródła prawa”,
- formy tworzenia prawa,
- proces tworzenia prawa,
- system źródeł prawa w Rzeczypospolitej Polskiej.

Akty normatywne i ich rodzaje:

- pojęcie aktu normatywnego,
- budowa aktu normatywnego,

- rodzaje aktów normatywnych,
- rodzaje przepisów prawnych (1).

Obowiązywanie prawa:

- podstawy / aspekty obowiązywania norm prawnych,
- obowiązywanie a wejście w życie,
- nowelizacja aktu normatywnego,
- reguły (sposoby) eliminowania norm prawnych z systemu prawa,
- problem intertemporalny i sposoby jego rozwiązywania,
- problem retroakcji.

Język prawa:

- język prawny a język prawniczy,
- cechy języka polskich tekstów prawnych,
- pożądane przez prawodawcę cechy tekstów prawnych,
- rodzaje przepisów prawnych (2).

Wykładnia prawa:

- pojęcie i modele wykładni prawa,
- rodzaje i zadania wykładni prawa,
- fazy wykładni prawa,
- zasady i reguły (dyrektywy) wykładni prawa oraz ich rodzaje.

Wnioskowanie prawnicze:

- pojęcie wnioskowań prawniczych,
- reguły inferencyjne oparte na wynikaniu normy z normy,
- reguły inferencyjne oparte na założeniu konsekwentności ocen prawodawcy.

System prawny:

- pojęcie systemu prawa,
- rodzaje systemów prawa,
- formalne cechy systemu prawnego,
- luki prawne i sposoby ich usuwania,
- zasada niesprzeczności norm systemu prawnego,
- reguły kolizyjne,
- prawo publiczne i prawo prywatne,
- gałęzie prawa.

Przestrzeganie prawa i warunki jego efektywności:

- pojęcie przestrzegania prawa,
- czynniki wpływające na przestrzeganie prawa / postawy wobec prawa,
- rodzaje sankcji,
- znajomość prawa jako warunek jego przestrzegania.

Stosowanie prawa:

- pojęcie i typy stosowania prawa,
- etapy stosowania prawa,
- zakres swobody podejmowania decyzji,
- ewolucje poglądów na stosowanie prawa,
- ustalanie faktów w procesie stosowania prawa

Stosunki prawne i podmioty prawa:

- pojęcie stosunku prawnego,
- podmioty stosunku prawnego,
- przedmiot i treść stosunku prawnego,
- rodzaje stosunków prawnych,
- fakty prawne,
- czynności konwencjonalne (prawne) oraz ich wady.

Sytuacje wyznaczone przez normy prawne:

- pojęcie sytuacji prawnej,
- podstawowe sytuacje prawne,
- pochodne sytuacje prawne,
- złożone sytuacje prawne,
- prawa podmiotowe jednostki.

Sprawiedliwość

- praworządność:
- spór o pojęcie sprawiedliwości,
- typy (formuł) sprawiedliwości,

- gwarancje praworządności,
- pojęcie moralności,
- relacje między prawem a moralnością.

Nazwa zajęć: Komunikacja językowa

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. ma elementarną wiedzę o komunikacji językowej i potrafi ją wykorzystać w praktyce. Zna podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o komunikacji językowej i potrafi ich użyć na gruncie nauk prawnych.
2. ma wiedzę na temat roli języka jako narzędzia komunikowania. Jest świadomy złożoności procesu komunikacji językowej i potrafi zidentyfikować podstawowe przyczyny jego zakłóceń. Zna i rozumie koncepcje "plain (legal) language" oraz "legal design", a także potrafi zastosować w praktyce zasady prostego języka.
3. potrafi ocenić poziom kompetencji komunikacyjnej nadawcy i odbiorcy wypowiedzi w poszczególnych aspektach ich językowej sprawności komunikacyjnej. Potrafi dokonać analizy i oceny rozmaitych wypowiedzi przez pryzmat kryteriów analizowanych na zajęciach. W szczególności zna odmiany językowe polszczyzny i potrafi powiązać z nimi rozmaite wypowiedzi; odróżnia języki prawny i prawniczy; umie rozpoznać aspekt aktu mowy oraz zakwalifikować ten akt do określonej kategorii w oparciu o różne kryteria. Potrafi określić funkcję oraz typ wypowiedzi, jak również jej presupozycje (także w ramach poziomej interpretacji tekstu prawnego).
4. potrafi wskazać na perswazyjny (manipulatorski itp.) charakter wypowiedzi i wyjaśnić, w czym (w jaki sposób) się on przejawia. Zna sposoby (narzędzia itd.) pozwalające weryfikować wiarygodność informacji internetowych, treści przekazów medialnych i politycznych

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia związane z komunikacją językową.

Typy, formy i narzędzia komunikacji językowej. Cechy procesu komunikacji językowej.

Akt komunikacji językowej i jego składniki (nadawca, odbiorca, kontakt, komunikat, kod, kontekst, kanał). Funkcje języka i wypowiedzi (I). Podział wypowiedzi z uwagi na ich funkcje.

Zakłócenia procesu komunikacji.

Językowa sprawność systemowa. Poprawność językowa. Norma językowa. Typy błędów. Słowniki i ich rodzaje.

Językowa sprawność społeczna i sytuacyjna. Role językowe i role społeczne. Poziomy komunikowania. Sytuacja językowa.

Typologia odmian językowych polszczyzny. Języki prawny i prawniczy.

Koncepcje: "plain (legal) language" oraz "legal design". Zasady prostego języka.

Językowa sprawność pragmatyczna.

Funkcje języka i wypowiedzi (II). Struktura (aspekty) aktu mowy. Rodzaje (podziały) aktów mowy.

Dyrektywne i performatywne akty mowy. Fortunność a skuteczność aktu mowy.

Bezpośrednie i pośrednie akty mowy. Intencja komunikacyjna. Presupozycje. Implikatury i maksymy konwersacyjne.

Poziomowa interpretacja tekstu prawnego – poziomy: deskryptywny, dyrektywny i presupozycji

Perswazja a manipulacja. Populizm językowy. Język jako narzędzie propagandy i dezinformacji.

Sposoby (narzędzia itd.) pozwalające weryfikować wiarygodność informacji internetowych, treści przekazów medialnych czy politycznych.

Nazwa zajęć: Zawód i społeczna rola prawnika

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić, na czym w ogólności polega szeroko rozumiany zawód prawnika, rola prawnika we współczesnym społeczeństwie oraz istota jego szczególnej odpowiedzialności wobec społeczeństwa.
2. potrafi wskazać przymioty, jakim powinien się cechować prawnik. Wskazać wiedzę, umiejętności i kompetencje, jakie powinien posiadać dobrze wykształcony i społecznie odpowiedzialny prawnik, a także sposoby (drogi), które pozwalają na ich zdobycie oraz rozwijanie.
3. potrafi przedstawić ścieżki kształcenia i rozwoju w przypadku podstawowych (typowych) i wybranych pobocznych (rzadziej wykonywanych) zawodów prawniczych. Wyjaśnić, na czym w szczególności polega zawód sędziego, prokuratora, adwokata, radcy prawnego, notariusza oraz komornika. Wskazać obszary, w których prawnik, wykonując swój zawód, może (powinien) współpracować z przedstawicielami innych zawodów
4. potrafi wskazać podstawowe problemy (dylematy) etyczne wynikające z wykonywanego przez prawnika zawodu. Scharakteryzować społeczną i zawodową odpowiedzialność związaną z wykonywaniem poszczególnych typowych zawodów prawniczych.

5. potrafi wyjaśnić, w jaki sposób ujęte w programie studiów zajęcia (obowiązkowe oraz fakultatywne) mogą służyć przygotowaniu do efektywnego i odpowiedzialnego wykonywania zawodu prawnika, w tym również do wyboru jednej z aplikacji prawniczych oraz podjęcia działalności naukowej. Wyjaśnić, jakie uprawnienia zawodowe przysługują absolwentowi studiów prawniczych.

Treści programowe dla zajęć:

Zawód prawnika w ogólności. Społeczna rola prawnika oraz istota jego szczególnej odpowiedzialności wobec społeczeństwa. Prawnik jako zawód zaufania publicznego. Prawnik wczoraj i dziś – wyzwania stojące przed współczesnym prawnikiem.

Zawody sędziego i prokuratora, ich kompetencje, role społeczne i wynikające z nich obowiązki. Ustrojowa pozycja sędziego i prokuratora, jej znaczenie i gwarancje.

Zawody adwokata i radcy prawnego, zakresy ich kompetencji, role społeczne i wynikające z nich obowiązki. Koncepcje wykonywania zawodów adwokata i radcy prawnego. Różnice między oboma zawodami.

Zawody notariusza i komornika. Inne ścieżki prawniczej kariery zawodowej. Prawnik-naukowiec.

Etyka i odpowiedzialność zawodowa prawnika – wprowadzenie do problematyki.

Pożądane przymioty prawnika. Wiedza, umiejętności i kompetencje potrzebne do efektywnego i (społecznie) odpowiedzialnego wykonywania zawodu prawnika. Prawnik we współpracy z przedstawicielami innych zawodów.

Cele i program kształcenia na kierunku Prawo, a także zakładana sylwetka jego absolwenta. Uprawnienia zawodowe po ukończeniu studiów prawniczych oraz możliwe drogi dalszego kształcenia i rozwoju zawodowego.

Nazwa zajęć: **Uniwersytet: idea, tradycje, kultura**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. rozumie cel studiowania prawa oraz konieczność powiązania nauczania prawa z innymi dyscyplinami.

2. rozumie ideę uniwersytetu. Zna ewolucję uniwersytetów i sposobów nauczania prawa.

3. zna podstawowe wartości uniwersyteckie, którymi powinien kierować się w czasie studiów, a później w pracy zawodowej.

4. zna współczesne modele uczelni wyższych. Potrafi przygotować się do świadomego wykorzystania studiów i rozpocząć odpowiednie ukierunkowanie swoich zainteresowań, a także zdobywać wiedzę w ramach współpracy międzynarodowej.

5. zna kluczowe wydarzenia w historii UAM i Wydziału Prawa i Administracji, jak również ich podstawowe tradycje. Zna strukturę Uniwersytetu i Wydziału, a także podstawowe mechanizmy zarządzania nimi. Rozumie sposób, w jaki na Uczelni i Wydziale organizuje się proces dydaktyczny.

6. zna podstawowe reguły akademickiego *savoir-vivre'u*. Umie sporządzić wniosek do Prodziekana i Kierownika studiów, a także korespondencję do Władz i pracowników Wydziału.

w zakresie umiejętności:

1. zna współczesne modele uczelni wyższych. Potrafi przygotować się do świadomego wykorzystania studiów i rozpocząć odpowiednie ukierunkowanie swoich zainteresowań, a także zdobywać wiedzę w ramach współpracy międzynarodowej.

2. zna podstawowe reguły akademickiego *savoir-vivre'u*. Umie sporządzić wniosek do Prodziekana i Kierownika studiów, a także korespondencję do Władz i pracowników Wydziału.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. zna podstawowe reguły akademickiego *savoir-vivre'u*. Umie sporządzić wniosek do Prodziekana i Kierownika studiów, a także korespondencję do Władz i pracowników Wydziału.

Treści programowe dla zajęć:

Wykład inauguracyjny zaproszonego przez Władze Wydziału wykładowcy – wykład (problemowy itp.) uwzględniający zagadnienie wielowymiarowego/interdyscyplinarnego charakteru (nauki, nauczania) prawa.

Uniwersytet jako wspólnota akademicka. Modele uniwersytetów od starożytności do współczesności.

Tradycje akademickiego Poznania na tle powszechnym.

Wartości uniwersyteckie. Wolność akademicka – granice wolności pracownika naukowego i studenta.

Prawnicy i nauczanie prawa w dawnym Poznaniu.

Uniwersytet Poznański – powstanie, rozwój, struktura.

Poznański Wydział Prawa – ewolucja, badania, struktura, postacie.

Współczesny UAM w światowej strukturze – wyzwania.

Tradycje akademickie jako czynnik kształtujący więzi międzypokoleniowe. Tytuły i stopnie naukowe/zawodowe.

Podstawowe mechanizmy zarządzania UAM i WPIA. Organizacja procesu dydaktycznego na UAM i WPIA.

Akademicki savoir-vivre. Wnioski do Prodziekana i Kierownika studiów. Korespondencja z Władzami i pracownikami WPIA.

Nazwa zajęć: Podstawy analizy tekstów prawniczych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi rozróżniać tekst prawny od tekstu prawniczego, wskazywać cechy tekstu prawnego i tekstu prawniczego, nazywać poszczególne teksty prawnicze.
2. potrafi wskazywać źródła, w których można odnaleźć teksty prawnicze.
3. potrafi odnajdywać te fragmenty tekstów prawniczych, w których dokonuje się wykładni prawa oraz wnioskowań prawniczych, a także nazywać zastosowane w nich reguły interpretacyjne oraz inferencyjne.
4. potrafi wskazywać sposoby wykorzystania dorobku doktryny i orzecznictwa we własnej argumentacji prawniczej.
5. potrafi wskazywać rodzaje i cechy tekstów prawniczych profesjonalnych uczestników obrotu prawnego (np. pełnomocników i obrońców).
6. potrafi wskazać rodzaje i cechy tekstów prawniczych sądów i organów administracji.

Treści programowe dla zajęć:

Tekst prawny a tekst prawniczy.

Źródła, w których można odnaleźć teksty prawnicze.

Analiza tekstu prawniczego a poszukiwanie rozwiązania konkretnego problemu.

Wykorzystanie tekstu prawniczego a własna argumentacja prawnicza.

Texty profesjonalnych uczestników obrotu prawnego (pełnomocników i obrońców).

Texty prawnicze sądów i organów administracji.

Texty prawnicze doktryny prawniczej (monografia, komentarz, artykuł, glosa).

Wykłady (wnioskowania) i stosowanie prawa w wybranych tekstach prawniczych.

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do socjologii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. wie, czym jest socjologia i czego dotyczą typowe aktywności badawcze socjologów.
2. zna podstawowe metody badawcze w socjologii.
3. interpretuje wybrane normy prawne jako elementy układu kulturowego, mechanizmy kontroli społecznej lub sposoby regulacji określonych relacji społecznych.
4. podejmuje refleksję nad przydatnością socjologii w naukach prawnych.

w zakresie umiejętności:

1. interpretuje proste sytuacje społeczne w kontekście socjologicznym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. interpretuje proste sytuacje społeczne w kontekście socjologicznym
2. zna podstawowe metody badawcze w socjologii.
3. rozumie ograniczenia i możliwości socjologicznego wyjaśniania zjawisk społecznych oraz jednostkowych.
4. interpretuje wybrane normy prawne jako elementy układu kulturowego, mechanizmy kontroli społecznej lub sposoby regulacji określonych relacji społecznych.
5. podejmuje refleksję nad przydatnością socjologii w naukach prawnych.

Treści programowe dla zajęć:

Między filozofią społeczną a socjologią. Źródła socjologicznego poznania rzeczywistości. Elementy historii socjologii.

Socjologia jako nauka empiryczna. Metody socjologii i podstawowe techniki badawcze.

Prawo jako konstrukt społeczny i obiekt badań socjologii.

Socjologia jako nauka badająca społeczeństwo i pomagająca w tworzeniu prawa.

Wpływ prawa na społeczeństwo.

Nazwa zajęć: Prawo międzynarodowe publiczne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić pojęcie, istotę i funkcje prawa międzynarodowego publicznego w ramach społeczności międzynarodowej.
2. potrafi objaśnić najważniejsze pojęcia prawa międzynarodowego i nauki prawa międzynarodowego oraz scharakteryzować instytucje tego prawa z odwołaniem do aktualnych poglądów doktryny i orzecznictwa sądów międzynarodowych.
3. potrafi scharakteryzować podstawy obowiązywania prawa międzynarodowego oraz wyjaśnić zasady i sposoby jego stanowienia.
4. potrafi odnaleźć potrzebny przepis prawny w systemie obowiązującego prawa międzynarodowego.
5. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu międzynarodowego w oparciu o przyjęte metody i reguły wykładni, zwłaszcza wykładni traktatów
6. potrafi zastosować przepisy międzynarodowe w odniesieniu do praktyki, a w szczególności rozwiązywać casusy z podstawowych dziedzin prawa międzynarodowego.
7. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym z zakresu prawa międzynarodowego i nauki prawa międzynarodowego.
8. potrafi zaprezentować i uzasadnić pisemne lub ustne stanowisko w zakresie stosowania prawa międzynarodowego w praktyce stosunków międzynarodowych.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie prawa międzynarodowego publicznego, jego istota i funkcje oraz cechy szczególne.
Podstawy obowiązywania prawa międzynarodowego.
Prawo międzynarodowe a prawo krajowe – teoria i praktyka.
Podmiotowość prawa międzynarodowego.
Państwa i inne podmioty prawa międzynarodowego.
Źródła prawa międzynarodowego.
Umowy międzynarodowe.
Reprezentacja państwa w stosunkach międzynarodowych.
Organizacje międzynarodowe.
Pokojowe regulowanie sporów międzynarodowe.
Sądownictwo międzynarodowe.
Międzynarodowe prawo humanitarne.

Nazwa zajęć: **Prawo Unii Europejskiej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. przedstawia i omawia strukturę i założenia unijnego systemu prawa.
2. potrafi objaśnić ważne pojęcia prawa Unii Europejskiej i nauki prawa Unii Europejskiej oraz scharakteryzować relacje prawa Unii Europejskiej i prawa polskiego z odwołaniem do aktualnych poglądów doktryny i orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
3. wyjaśnia zasady funkcjonowania systemu instytucjonalnego Unii i procedur stanowienia prawa.
4. potrafi odnaleźć i dokonać w podstawowym zakresie wykładni obowiązujących przepisów prawa Unii.
5. potrafi zastosować wybrane przepisy traktatowe, a w szczególności rozwiązać casus związany z praktycznym stosowaniem prawa Unii Europejskiej.

Treści programowe dla zajęć:

Historyczny rozwój integracji europejskiej. Charakter prawny Unii Europejskiej.
System Instytucjonalny Unii Europejskiej.
Źródła prawa Unii Europejskiej.
Procedury prawodawcze.
Prawo Unii Europejskiej a prawo krajowe.
System ochrony prawnej.
Odpowiedzialność odszkodowawcza państw członkowskich za naruszenie prawa Unii Europejskiej.
Obywatelstwo Unii Europejskiej i swoboda przepływu osób.
Unia celna i swobodny przepływ towarów.
Unia gospodarcza i walutowa; swoboda przepływu kapitału.
Swoboda przepływu usług i przedsiębiorczości.

Nazwa zajęć: **Prawo administracyjne**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić istotę i funkcje prawa administracyjnego w rodzimym systemie prawnym.

2. potrafi objaśnić ważne pojęcia nauki prawa administracyjnego oraz scharakteryzować instytucje prawa administracyjnego z odwołaniem do aktualnych poglądów doktryny i orzecznictwa.
3. potrafi scharakteryzować ustrojowe podstawy obowiązującego prawa administracyjnego oraz wyjaśnić zasady i sposoby jego stanowienia, w tym w odniesieniu do prawa Unii Europejskiej.
4. potrafi odnaleźć potrzebny przepis prawa administracyjnego, w tym w prawie Unii Europejskiej.
5. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu prawa administracyjnego w oparciu o przyjęte metody i reguły wykładni.
6. potrafi zastosować przepis prawa administracyjnego, a w szczególności rozwiązać casus związany z jurysdykcją administracyjną.
7. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym z zakresu prawa administracyjnego.
8. potrafi zaprezentować i uzasadnić pisemnie lub ustnie stanowisko w zakresie stosowania prawa administracyjnego materialnego

Treści programowe dla zajęć:

Poglądy na istotę i funkcje prawa administracyjnego.

Źródła i wykładnia prawa administracyjnego.

Zagadnienia ogólne, takie jak: stosunek administracyjnoprawny, podmioty administrowane i administrowane.

Prawne formy działania administracji.

Administracja rządowa centralna i terenowa.

Samorząd terytorialny.

Prywatyzacja w administracji publicznej.

Kontrola w administracji publicznej.

Wybrane zagadnienia materialnego prawa administracyjnego.

Nazwa zajęć: **Wstęp do retoryki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. ma pogłębioną wiedzę o aksjologicznej a w szczególności etycznej istocie prawa, która łączy się z akcentowaniem prawdy i prawdziwości, działania w dobrej wierze w klasycznej retoryce oraz racjonalnością we współczesnej argumentacji.
2. dostrzega zależności między stylem wypowiedzi a jej potencjałem argumentacyjnym i potrafi krytycznie jej oceniać i korzystać z tej wiedzy.
3. zna podstawowe retoryczne schematy budowania wypowiedzi i potrafi krytycznie ocenić ich zastosowanie
4. dostrzega zależności między schematami budowania wypowiedzi a sytuacjami argumentacyjnymi i potrafi korzystać z tej umiejętności.
5. ma podstawowe umiejętności w zakresie przedstawienia wypowiedzi w sposób optymalizujący jej potencjał perswazyjny.

Treści programowe dla zajęć:

Przedstawienie zasadniczych elementów antycznego dorobku retoryki.

Retoryka vs erystyka – rozgraniczenie między przekonywaniem a manipulacją.

Style orzeczeń sądowych – porównanie orzeczenia angielskiego, francuskiego, niemieckiego i polskiego.

Schematy retoryczne konstruowania treści wypowiedzi.

Tworzenie prawniczych światów – uzasadnienie wypowiedzi w oparciu o przykłady orzeczeń wyróżniających się potencjałem perswazyjnym.

Topiki prawnicze – przedstawienie i omówienie potencjału argumentacyjnego ważnych argumentacyjnie topik wyrażanych w formie łacińskich maksym.

Nazwa zajęć: **Język angielski B2+**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna właściwe słownictwo, w tym słownictwo z różnych dziedzin prawa (prawo cywilne, prawo karne, prawo umów, prawo spółek, prawo własności intelektualnej itp.)
2. Rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach, w tym tekstach specjalistycznych związanych z różnymi dziedzinami prawa
3. Potrafi dokonać właściwego wyboru informacji w celu sporządzenia streszczenia.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyjaśnić i zastosować właściwe słownictwo, w tym słownictwo z różnych dziedzin prawa (prawo cywilne, prawo karne, prawo umów, prawo spółek, prawo własności intelektualnej itp.)

2. Potrafi zrozumieć znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach, w tym tekstach specjalistycznych związanych z różnymi dziedzinami prawa
3. Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych, także ze specjalistami w zakresie różnych dziedzin prawa, posługując się językiem fachowym
4. Potrafi napisać spójny, logiczny, poprawny gramatycznie i ortograficznie tekst, w tym tekst o tematyce z zakresu prawa, z uwzględnieniem aspektów stylistycznych oraz słownictwa fachowego z różnych dziedzin prawa.
5. Potrafi przygotować wystąpienie ustne np. prezentację w języku angielskim, także na tematy związane z prawem
6. Potrafi dokonać właściwego wyboru informacji w celu sporządzenia streszczenia.
7. Potrafi opisać różne sytuacje, w tym sytuacje prawne, dokonać porównania przypadków, przedstawić argumenty dla poparcia własnej tezy.
8. Potrafi pracować w grupie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi napisać spójny, logiczny, poprawny gramatycznie i ortograficznie tekst, w tym tekst o tematyce z zakresu prawa, z uwzględnieniem aspektów stylistycznych oraz słownictwa fachowego z różnych dziedzin prawa.
2. Potrafi przygotować wystąpienie ustne np. prezentację w języku angielskim, także na tematy związane z prawem
3. Potrafi dokonać właściwego wyboru informacji w celu sporządzenia streszczenia.
4. Samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji w celu rozbudowania swojej wiedzy z zakresu prawa – ma przy tym świadomość poziomu swej wiedzy i umiejętności oraz zdaje sobie sprawę z konieczności ciągłego doszkalania się w zakresie kompetencji językowej i zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Poznanie pojęć i terminologii z różnych dziedzin życia, w szczególności w zakresie prawa (prawo cywilne, prawo karne, prawo umów, prawo spółek, prawo własności intelektualnej itp.) oraz ich praktyczne stosowanie w mowie i piśmie

Czytanie i rozumienie angielskich tekstów, w tym tekstów związanych z różnymi dziedzinami prawa

Rozwijanie umiejętności swobodnego porozumiewania się w kontaktach, w tym zawodowych, z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych oraz słownictwa fachowego

Zasady pisania spójnych i logicznych tekstów w języku angielskim, w tym tekstów o tematyce związanej z prawem, z uwzględnieniem aspektów formalnych, stylistycznych oraz słownictwa fachowego z różnych dziedzin prawa

Przygotowanie prezentacji w języku angielskim, w tym prezentacji z zakresu prawa; omówienie struktury prezentacji i jej elementów werbalnych i niewerbalnych

Streszczanie analizowanych materiałów w formie ustnej i pisemnej

Rozwiązywanie konkretnych problemów prawnych (*case studies*); przygotowanie, prowadzenie i udział w dyskusji; logiczne argumentowanie za lub przeciw określonej tezie

Prowadzenie i uczestniczenie w pracy w grupie

Przedstawienie form i możliwości samodzielnego rozwijania kompetencji językowej i zawodowej (kursy i testy online, egzaminy certyfikacyjne z angielskiego języka z zakresu prawa, kontakty ze studentami i prawnikami z krajów angielskiego obszaru językowego, podręczniki i literatura fachowa w języku angielskim itp.)

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B2+**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Zna właściwe słownictwo, w tym słownictwo z różnych dziedzin prawa (prawo cywilne, prawo karne, prawo umów, prawo spółek, prawo własności intelektualnej itp.)
2. Rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach, w tym tekstach specjalistycznych związanych z różnymi dziedzinami prawa
3. Potrafi dokonać właściwego wyboru informacji w celu sporządzenia streszczenia.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyjaśnić i zastosować właściwe słownictwo, w tym słownictwo z różnych dziedzin prawa (prawo cywilne, prawo karne, prawo umów, prawo spółek, prawo własności intelektualnej itp.)
2. Potrafi zrozumieć znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach, w tym tekstach specjalistycznych związanych z różnymi dziedzinami prawa
3. Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych, także ze specjalistami w zakresie różnych dziedzin prawa, posługując się językiem fachowym

4. Potrafi napisać spójny, logiczny, poprawny gramatycznie i ortograficznie tekst, w tym tekst o tematyce z zakresu prawa, z uwzględnieniem aspektów stylistycznych oraz słownictwa fachowego z różnych dziedzin prawa.

5. Potrafi przygotować wystąpienie ustne np. prezentację w języku niemieckim, także na tematy związane z prawem i administracją

6. Potrafi dokonać właściwego wyboru informacji w celu sporządzenia streszczenia.

7. Potrafi opisać różne sytuacje, w tym sytuacje prawne, dokonać porównania przypadków, przedstawić argumenty dla poparcia własnej tezy.

8. Potrafi pracować w grupie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi napisać spójny, logiczny, poprawny gramatycznie i ortograficznie tekst, w tym tekst o tematyce z zakresu prawa i administracji, z uwzględnieniem aspektów stylistycznych oraz słownictwa fachowego z różnych dziedzin prawa i administracji.

2. Potrafi przygotować wystąpienie ustne np. prezentację w języku niemieckim, także na tematy związane z prawem i administracją

3. Potrafi dokonać właściwego wyboru informacji w celu sporządzenia streszczenia.

4. Samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji w celu rozbudowania swojej wiedzy z zakresu prawa i administracji – ma przy tym świadomość poziomu swej wiedzy i umiejętności oraz zdaje sobie sprawę z konieczności ciągłego doszkalania się w zakresie kompetencji językowej i zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Poznanie pojęć i terminologii z różnych dziedzin życia, w szczególności w zakresie prawa (prawo cywilne, prawo karne, prawo umów, prawo spółek, prawo własności intelektualnej itp.) oraz ich praktyczne stosowanie w mowie i piśmie

Czytanie i rozumienie niemieckich tekstów, w tym tekstów związanych z różnymi dziedzinami prawa

Rozwijanie umiejętności swobodnego porozumiewania się w kontaktach, w tym zawodowych, z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych oraz słownictwa fachowego

Zasady pisania spójnych i logicznych tekstów w języku niemieckim, w tym tekstów o tematyce związanej z prawem, z uwzględnieniem aspektów formalnych, stylistycznych oraz słownictwa fachowego z różnych dziedzin prawa

Przygotowanie prezentacji w języku niemieckim, w tym prezentacji z zakresu prawa; omówienie struktury prezentacji i jej elementów werbalnych i niewerbalnych

Streszczanie analizowanych materiałów w formie ustnej i pisemnej

Rozwiązywanie konkretnych problemów prawnych (*case studies*); przygotowanie, prowadzenie i udział w dyskusji; logiczne argumentowanie za lub przeciw określonej tezie

Prowadzenie i uczestniczenie w pracy w grupie

Przedstawienie form i możliwości samodzielnego rozwijania kompetencji językowej i zawodowej (kursy i testy online, egzaminy certyfikacyjne z niemieckiego języka z zakresu prawa, kontakty ze studentami i prawnikami z krajów niemieckiego obszaru językowego, podręczniki i literatura fachowa w języku niemieckim itp.)

Nazwa zajęć: **Teoria i filozofia prawa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia i zagadnienia teorii filozofii prawa.

2. rozumie zagadnienia jurysprudencji, umieszczając je we współczesnym kontekście.

3. zna źródła prawa, jego podstawy oraz rozwój historyczny, potrafi wskazać drogę ewolucji poszczególnych systemów prawnych, tradycji i praktyki prawniczej.

4. zna wzajemne powiązania, jakie zachodzą między prawem a moralnością oraz innymi społecznymi zjawiskami, takimi jak polityczne ideologie, ekonomia czy religijne i moralne konwencje.

5. potrafi przeprowadzić poprawnie wykładnię prawa i wnioski prawnicze.

6. zna działanie prawa jako narzędzia społecznej kontroli oraz zna wpływ stosowania prawa na sytuację jednostek w kategoriach sprawiedliwości i praw człowieka.

7. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym.

w zakresie umiejętności:

1. zna podstawowe pojęcia i zagadnienia teorii filozofii prawa.

2. rozumie zagadnienia jurysprudencji, umieszczając je we współczesnym kontekście.

3. zna źródła prawa, jego podstawy oraz rozwój historyczny, potrafi wskazać drogę ewolucji poszczególnych systemów prawnych, tradycji i praktyki prawniczej.

4. zna wzajemne powiązania, jakie zachodzą między prawem a moralnością oraz innymi społecznymi zjawiskami, takimi jak polityczne ideologie, ekonomia czy religijne i moralne konwencje.

5. potrafi przeprowadzić poprawnie wykładnię prawa i wnioskowanie prawnicze.
6. zna działanie prawa jako narzędzia społecznej kontroli oraz zna wpływ stosowania prawa na sytuację jednostek w kategoriach sprawiedliwości i praw człowieka.
7. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. zna podstawowe pojęcia i zagadnienia teorii filozofii prawa.
2. rozumie zagadnienia jurysprudencji, umieszczając je we współczesnym kontekście.
3. zna źródła prawa, jego podstawy oraz rozwój historyczny, potrafi wskazać drogę ewolucji poszczególnych systemów prawnych, tradycji i praktyki prawniczej.
4. zna wzajemne powiązania, jakie zachodzą między prawem a moralnością oraz innymi społecznymi zjawiskami, takimi jak polityczne ideologie, ekonomia czy religijne i moralne konwencje.
5. potrafi przeprowadzić poprawnie wykładnię prawa i wnioskowanie prawnicze.
6. zna działanie prawa jako narzędzia społecznej kontroli oraz zna wpływ stosowania prawa na sytuację jednostek w kategoriach sprawiedliwości i praw człowieka.
7. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym.

Treści programowe dla zajęć:

1. Teoria prawa a filozofia prawa: odmiennosc pytań stawianych w filozofii i teorii prawa, status metodologiczny teorii a status metodologiczny filozofii prawa.

2. Filozoficznoprawne spory wokół pojęcia prawa i jego obowiązywania.

Podstawy legitymizacji porządku prawnego.

- 2.1. Pozytywizm prawniczy – jusnaturalizm – realizm prawniczy.

- 2.2.1 Dyskurs prawniczy oparty na argumentacji prawnonaturalnej dotyczący:

- źródeł prawa,
- treści norm prawa naturalnego,
- stosunku treści norm prawa naturalnego do treści norm prawa pozytywnego,
- rozwiązywania sprzeczności prawa pozytywnego i prawa natury.

Ilustracją powyższych zagadnień są wybrane koncepcje jusnaturalizmu:

- Arystoteles – idea sprawiedliwości,
- Św. Tomasz – prawo wieczne, prawo boskie, prawo naturalne a prawo ludzkie,
- Grocjusz - idea prawa naturalnego,
- I. Kant – prawo natury o zmiennej treści,
- G. Radbruch – problem nieludzkiego prawa pozytywnego,
- L. Fuller – wewnętrzna moralność prawa,
- J. Finnis – koncepcja dóbr podstawowych. TFPRA_02-07

- 2.2.2. Dyskurs prawniczy oparty na argumentacji pozytywistycznej dotyczący:

- źródeł prawa,
- treści norm prawa pozytywnego oraz systemu prawnego,
- stosunku treści norm prawnych do norm moralnych,
- rozwiązywania sprzeczności prawa pozytywnego a norm moralnych.

Ilustracją powyższych zagadnień są wybrane koncepcje pozytywizmu prawniczego i normatywizmu:

- J. Bentham – imperatywna teoria prawa,
- J. Austin – prawo jako rozkaz suwerena,
- H.L.A. Hart – prawo jako związek reguł pierwotnych i wtórnych, wewnętrzny aspekt reguły pozytywnej, minimum treści prawa natury, dyskrecjonalność sędziowska i otwarta tekstowość,
- prawniczy pozytywizm instytucjonalny: O. Weinberger i N. McCormick – prawo jako fakt instytucjonalny,
- H. Kelsen – koncepcja normy podstawowej i systemu prawnego.

- 2.2.3. Dyskurs prawniczy oparty na argumentacji realistycznej dotyczący:

- źródeł prawa (law in books a law in action),
- podstaw obowiązywania prawa,
- podstaw wydania decyzji sędziowskiej.

Ilustracją powyższych zagadnień są wybrane koncepcje realizmu prawniczego:

- L. Petrażyckiego psychologizująca teoria prawa,
- amerykański realizm prawniczy.

3. Antypozytywistyczna rewolucja i krytyka prawa natury. 3.1. Ronald Dworkin: – integralna koncepcja prawa, – reguły a zasady, – ważenie zasad, – moralność polityczna wspólnoty politycznej, – koncepcja jednego właściwego rozstrzygnięcia, – prawo jako fakt interpretacyjny, – brać prawa poważnie, – nieposłuszeństwo obywatelskie. 3.2. Teoria prawa autopojetycznego G. Teubnera: – systemowa wizja

prawa, – operacyjna zamkniętość i poznawcza otwartość systemów autopojetycznych. 3.3. Teoria prawa komunikacyjnego J. Habermasa: – akt mowy, – roszczenia ważności dyskursu praktycznego, – komunikacyjna wizja prawa.

4. Antyliberalny zwrot w filozofii prawa – republikanizm:

- dobro jednostki a dobro wspólne,
- państwo jako dobro wspólnoty politycznej – nowe zadania państwa republikańskiego,
- postmodernizm w filozofii prawa,
- jurysprudencja feministyczna.

5. Argumentacje i topiki prawnicze:

- retoryka prawnicza jako technika zdobywania akceptacji dla głoszonych twierdzeń, norm czy ocen,
- argumentacja prawnicza jako technika racjonalnego uzasadniania wartości i norm,
- hermeneutyka prawnicza.

6. Analiza w badaniach nad prawem:

- analityczna teoria prawa,
- ekonomiczna analiza prawa.

7. Tworzenie prawa:

- proces prawodawczy jako proces polityczny i jako sekwencja czynności konwencjonalnych,
- pojęcie i rodzaje faktów prawotwórczych,
- Z. Ziemińskiego rozwinięta koncepcja źródeł prawa.

8. Spory o pojęcie wykładni prawa:

- wybrane koncepcje wykładni tekstu prawnego: wielopoziomowa koncepcja wykładni prawa, klaryfikacyjna koncepcja wykładni prawa,
- derywacyjna koncepcja wykładni prawa; pojęcie tekstu prawnego i jego osobliwości, przepis prawny a norma prawna; fazy wykładni prawa i rodzaje dyrektyw wykładni,
- analiza językowa i aksjologiczna w procesie wykładni prawa.

9. Stosowanie prawa:

- modele stosowania prawa; stosowanie prawa a interpretacja prawa,
- ideologie stosowania prawa.

10. System prawny i jego cechy:

- więzi systemu prawnego,
- cechy formalne systemu prawnego.

11. Elementy systemu prawnego:

- zasady prawa,
- normy programowe,
- normy prawne.

12. Teoria aktów mowy i jej zastosowanie w rozważaniach teoretycznoprawnych.

13. Idee:

- sprawiedliwość,
- cywilne nieposłuszeństwo,
- państwo prawa i rządy prawa,
- słuszność prawa,
- ius a lex,
- efektywność prawa.

14. Prawo a moralność:

- debata H. L. A. Harta z L. L. Fullerem,
- debata H. L. A. Harta z Lordem P. Devlinem,
- narzucanie moralności przez prawo.

Nazwa zajęć: **Prawo pracy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wskazać istotne cechy stosunku pracy, określić podmioty stosunku pracy
2. potrafi wyjaśnić ważne pojęcia prawa pracy (prawa socjalnego) i nauki prawa pracy (prawa socjalnego) oraz scharakteryzować instytucje tego prawa z odwołaniem do aktualnych poglądów doktryny i orzecznictwa
3. potrafi scharakteryzować aksjologiczne, historyczne i ustrojowe podstawy obowiązującego prawa pracy i prawa socjalnego w Polsce
4. potrafi wskazać tendencje harmonizujące prawo pracy i socjalne w europejskim porządku prawnym
5. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu w oparciu o przyjęte w procesie stosowania prawa pracy (prawa socjalnego) reguły wykładni.

6. potrafi zastosować przepis prawa pracy (prawa socjalnego), a w szczególności rozwiązać casus związany z praktyką jego stosowania
7. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym z zakresu prawa pracy (socjalnego) i nauki prawa pracy (socjalnego)
8. potrafi krytycznie oceniać materiał dogmatyczny i świadomie korzystać z dorobku doktryny i legislatury UE

Treści programowe dla zajęć:

Ewolucja i funkcje prawa pracy
Źródła prawa pracy i podstawowe zasady prawa pracy
Podstawy nawiązania stosunku pracy
Rozwiązanie stosunku pracy
Czas pracy i czas wolny
Wynagrodzenie za pracę
Formy pracowniczej odpowiedzialności
Formy zrzeszania się pracowników i pracodawców
Spory zbiorowe
Pojęcie i działy prawa socjalnego
Prawna regulacja ubezpieczeń społecznych

Nazwa zajęć: **Prawo handlowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić istotę i funkcje prawa handlowego w rodzimym systemie prawnym.
2. potrafi objaśnić ważne pojęcia prawa handlowego oraz scharakteryzować instytucje prawa handlowego z odwołaniem do aktualnych poglądów doktryny i orzecznictwa.
3. potrafi odnaleźć potrzebny przepis prawa handlowego w systemie obowiązującego prawa.
4. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu handlowego.
5. potrafi zastosować odpowiedni przepis prawa handlowego, a w szczególności rozwiązać casus związany z prawem handlowym.
6. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym z zakresu prawa handlowego.
7. potrafi zaprezentować i uzasadnić pisemne lub ustne stanowisko w zakresie stosowania prawa handlowego.

Treści programowe dla zajęć:

Prawo handlowe w wybranych krajach europejskich. Pojęcie i źródła prawa handlowego w Polsce.
Krajowy Rejestr Sądowy. Centralna Ewidencja i Informacja o Działalności Gospodarczej.
Firma. Spółka handlowa a przedsiębiorstwo. Prokura.
Spółka jawna. Spółka partnerska. Spółka komandytowa. Spółka komandytowo-akcyjna.
Spółka kapitałowa w organizacji. Spółka jednoosobowa – jako szczególna postać spółki handlowej.
Wkłady do spółki kapitałowej. Zgoda organu spółki kapitałowej jako przesłanka skuteczności czynności prawnej. Rozwiązanie spółki kapitałowej przez sąd rejestrowy. Zaskarżanie uchwał organów spółek kapitałowych.
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. W szczególności: charakter prawny spółki z o.o., powstanie spółki z o.o., umowa spółki z o.o. i jej zmiany, kapitał zakładowy i udziały w spółce z o.o., podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego, prawa i obowiązki wspólników spółki z o.o., organy spółki z o.o. (zarząd, rada nadzorcza i komisja rewizyjna, zgromadzenie wspólników), przyczyny rozwiązania i likwidacja spółki z o.o.
Prosta spółka akcyjna (PSA). W szczególności: charakter prawny PSA, powstanie PSA, umowa PSA i jej zmiany, kapitał akcyjny i akcje PSA, prawa i obowiązki akcjonariuszy, organy PSA (system dualistyczny, system monistyczny), emisja akcji, przyczyny rozwiązania i likwidacja PSA.
Spółka akcyjna (SA). W szczególności: charakter prawny SA, powstanie SA, statut SA i jego zmiany, kapitał zakładowy SA, podwyższenie i obniżenie kapitału zakładowego, pojęcie i rodzaje akcji, rozporządzanie akcjami, prawa i obowiązki akcjonariuszy, organy SA (zarząd, rada nadzorcza, walne zgromadzenie), przyczyny rozwiązania i likwidacja SA.
Łączenie spółek. Podział spółek. Przekształcanie spółek.
Grupa spółek. W szczególności: definicja grupy spółek, interes grupy spółek, wiążące polecenia spółki dominującej, ochrona interesów udziałowców/akcjonariuszy spółki zależnej, odpowiedzialność spółki dominującej.
Spółka cywilna. Spółka cicha. Umowa franchisingowa. Umowa factoringu. Umowa dealerska. Umowa leasingu. Umowa gwarancji bankowej. Umowa rachunku bankowego Umowa kredytu. Umowa agencyjna.

Nazwa zajęć: Postępowanie administracyjne i sądownoadministracyjne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić istotę i funkcje postępowania administracyjnego, postępowania egzekucyjnego w administracji i postępowania sądownoadministracyjnego w rodzimym systemie prawnym.
2. potrafi objaśnić ważne pojęcia prawa administracyjnego procesowego i scharakteryzować instytucje postępowania administracyjnego, postępowania egzekucyjnego w administracji i postępowania sądownoadministracyjnego z odwołaniem do aktualnych poglądów doktryny i orzecznictwa
3. potrafi scharakteryzować cel i zakres postępowań prowadzonych przez organy administracji rządowej i samorządowej, jak również przez sądy administracyjne, a także wyjaśnić zasady i sposoby prowadzenia postępowania administracyjnego, postępowania egzekucyjnego w administracji oraz postępowania sądownoadministracyjnego.
4. potrafi odnaleźć potrzebny przepis postępowania administracyjnego, postępowania egzekucyjnego w administracji lub postępowania sądownoadministracyjnego w systemie obowiązującego prawa.
5. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w oparciu o przyjęte metody i reguły wykładni.
6. potrafi zastosować każdy przepis Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, a w szczególności rozwiązać casus związany z postępowaniem administracyjnym, egzekucyjnym oraz sądownoadministracyjnym.
7. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym z zakresu postępowania administracyjnego, postępowania egzekucyjnego w administracji i sądownoadministracyjnego.
8. potrafi zaprezentować oraz uzasadnić pisemne lub ustne stanowisko w zakresie stosowania przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, ustawy – Prawo o ustroju sądów administracyjnych oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Treści programowe dla zajęć:

Poglądy na istotę i funkcje postępowania administracyjnego, postępowania egzekucyjnego w administracji i postępowania sądownoadministracyjnego, zasady tych postępowań.

Organy administracji publicznej w postępowaniu administracyjnym, uczestnicy postępowania administracyjnego, załatwianie spraw, doręczenia, wezwania, terminy, protokoły i adnotacje, przebieg postępowania, mediacja, decyzja, ugoda, milcząca załatwienie sprawy, postanowienie.

Środki prawne w postępowaniu administracyjnym (zwyczajne i nadzwyczajne), prawomocność decyzji.

Podmioty postępowania egzekucyjnego w administracji, przebieg postępowania egzekucyjnego, środki prawne w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, środki egzekucyjne.

Ustrój sądów administracyjnych w Polsce (przepisy ogólne, właściwość sądów administracyjnych, skład sądu, wyłączenie sędziego), polskie sądy administracyjne na tle europejskim.

Podmioty postępowania sądownoadministracyjnego (zdolność sądowa i procesowa, strony i uczestnicy postępowania, pełnomocnicy), czynności procesowe, postępowanie przed WSA (pisma w postępowaniu sądowym, skarga, sprzeciw, doręczenia, terminy, posiedzenia sądowe, postępowanie mediacyjne i uproszczone, zawieszenie i umorzenie postępowania, prawo pomocy) oraz orzeczenia sądowe.

Środki odwoławcze i nadzwyczajne środki zaskarżenia, wykonanie orzeczeń sądów administracyjnych.

Nazwa zajęć: Język francuski B2+

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna właściwe słownictwo, w tym słownictwo z różnych dziedzin prawa (prawo cywilne, prawo karne, prawo umów, prawo spółek, prawo własności intelektualnej itp.)
2. Rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach, w tym tekstach specjalistycznych związanych z różnymi dziedzinami prawa
3. Potrafi dokonać właściwego wyboru informacji w celu sporządzenia streszczenia.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyjaśnić i zastosować właściwe słownictwo, w tym słownictwo z różnych dziedzin prawa (prawo cywilne, prawo karne, prawo umów, prawo spółek, prawo własności intelektualnej itp.)
2. Potrafi zrozumieć znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w złożonych tekstach, w tym tekstach specjalistycznych związanych z różnymi dziedzinami prawa
3. Potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych, także ze specjalistami w zakresie różnych dziedzin prawa, posługując się językiem fachowym

4. Potrafi napisać spójny, logiczny, poprawny gramatycznie i ortograficznie tekst, w tym tekst o tematyce z zakresu prawa, z uwzględnieniem aspektów stylistycznych oraz słownictwa fachowego z różnych dziedzin prawa.
5. Potrafi przygotować wystąpienie ustne np. prezentację w języku francuskim, także na tematy związane z prawem
6. Potrafi dokonać właściwego wyboru informacji w celu sporządzenia streszczenia.
7. Potrafi opisać różne sytuacje, w tym sytuacje prawne, dokonać porównania przypadków, przedstawić argumenty dla poparcia własnej tezy.
8. Potrafi pracować w grupie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi napisać spójny, logiczny, poprawny gramatycznie i ortograficznie tekst, w tym tekst o tematyce z zakresu prawa, z uwzględnieniem aspektów stylistycznych oraz słownictwa fachowego z różnych dziedzin prawa.
2. Potrafi przygotować wystąpienie ustne np. prezentację w języku francuskim, także na tematy związane z prawem
3. Potrafi dokonać właściwego wyboru informacji w celu sporządzenia streszczenia.
4. Samodzielnie korzystać z różnych źródeł informacji w celu rozbudowania swojej wiedzy z zakresu prawa – ma przy tym świadomość poziomu swej wiedzy i umiejętności oraz zdaje sobie sprawę z konieczności ciągłego doszkalania się w zakresie kompetencji językowej i zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Poznanie pojęć i terminologii z różnych dziedzin życia, w szczególności w zakresie prawa i administracji (prawo cywilne, prawo karne, prawo umów, prawo spółek, prawo własności intelektualnej itp.) oraz ich praktyczne stosowanie w mowie i piśmie

Czytanie i rozumienie francuskich tekstów, w tym tekstów związanych z różnymi dziedzinami prawa i administracji

Rozwijanie umiejętności swobodnego porozumiewania się w kontaktach, w tym zawodowych, z wykorzystaniem różnych technik komunikacyjnych oraz słownictwa fachowego

Zasady pisania spójnych i logicznych tekstów w języku francuskim, w tym tekstów o tematyce związanej z prawem i administracją, z uwzględnieniem aspektów formalnych, stylistycznych oraz słownictwa fachowego z różnych dziedzin prawa i administracji

Przygotowanie prezentacji w języku francuskim, w tym prezentacji z zakresu prawa i administracji; omówienie struktury prezentacji i jej elementów werbalnych i niewerbalnych

Streszczanie analizowanych materiałów w formie ustnej i pisemnej

Rozwiązywanie konkretnych problemów prawnych (*case studies*); przygotowanie, prowadzenie i udział w dyskusji; logiczne argumentowanie za lub przeciw określonej tezie

Prowadzenie i uczestniczenie w pracy w grupie

Przedstawienie form i możliwości samodzielnego rozwijania kompetencji językowej i zawodowej (kursy i testy online, egzaminy certyfikacyjne z francuskiego języka z zakresu prawa i administracji, kontakty ze studentami i prawnikami z krajów francuskiego obszaru językowego, podręczniki i literatura fachowa w języku francuskim itp.)

Nazwa zajęć: Postępowanie cywilne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić istotę i funkcje prawa postępowania cywilnego w polskim systemie prawnym oraz jego stosunek do innych gałęzi prawa, w tym do prawa cywilnego materialnego.
2. potrafi wytłumaczyć kluczowe pojęcia z zakresu prawa postępowania cywilnego oraz wskazać i szczegółowo wyjaśnić istotę i skutki poszczególnych instytucji prawa postępowania cywilnego z uwzględnieniem aktualnych poglądów doktryny i orzecznictwa, a w szczególności objaśnić zasady wszczynania i przebieg postępowania sądowego, zakres i treść czynności procesowych uczestników postępowania i organów procesowych oraz zasady zaskarżania orzeczeń sądowych, a także objaśnić podstawowe pojęcia z zakresu postępowania zabezpieczającego i egzekucyjnego.
3. potrafi posługiwać się we właściwy sposób pojęciami języka prawnego i prawniczego z zakresu postępowania cywilnego oraz komunikować się w języku prawnym i prawniczym z zakresu prawa postępowania cywilnego.
4. potrafi odnaleźć właściwy przepis prawa procesowego cywilnego w systemie obowiązującego prawa i należycie go zastosować.
5. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu prawa postępowania cywilnego w oparciu o przyjęte metody i reguły wykładni.

6. potrafi zastosować przepisy prawa postępowania cywilnego, w szczególności poprzez rozwiązywanie kasusów dotyczące wszczęcia i przebiegu sądowego postępowania rozpoznawczego (procesowego i nieprocesowego), a także postępowania zabezpieczającego i egzekucyjnego.

7. potrafi przygotować projekty pism procesowych w postępowaniu rozpoznawczym oraz zabezpieczającym i egzekucyjnym, należyście zinterpretować treść i skutki orzeczeń sądu i innych organów procesowych oraz egzekucyjnych.

8. potrafi wyrazić i uzasadnić pisemnie lub ustnie stanowisko w zakresie obowiązywania i stosowania prawa postępowania cywilnego.

9. potrafi scharakteryzować teoretyczne, historyczne i ustrojowe podstawy obowiązującego prawa postępowania cywilnego oraz wyjaśnić zasady i sposoby jego stanowienia

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie, rodzaje i funkcje postępowania cywilnego oraz pojęcie sprawy cywilnej, przesłanki procesowe, zakres ochrony prawnej udzielanej w sądowym postępowaniu cywilnym.

Zasady postępowania cywilnego.

Podmioty postępowania cywilnego.

Przedmiot postępowania cywilnego.

Czynności procesowe, pisma procesowe, doręczenia, posiedzenia sądu, terminy procesowe, koszty postępowania i pomoc prawna z urzędu.

Przebieg postępowania w I instancji: wszczęcie postępowania, wstępne badanie pisma wszczynającego postępowanie, przygotowanie rozprawy, rozprawa, w tym postępowanie dowodowe, zawieszenie i umorzenie postępowania, rozstrzygnięcie sprawy.

Postępowania odrębne.

Orzeczenia sądu.

Zwyczajne i nadzwyczajne środki zaskarżenia.

Postępowanie nieprocesowe

Postępowanie zabezpieczające i egzekucyjne.

Nazwa zajęć: **Prawo finansowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi wyjaśnić istotę i funkcje prawa finansowego i finansów publicznych w rodzimym systemie prawnym oraz w prawie UE.

2. potrafi objaśnić ważne pojęcia prawa finansowego i nauki finansów publicznych oraz charakteryzować instytucje prawa finansowego z odwołaniem do aktualnych poglądów doktryny i orzecznictwa.

3. potrafi scharakteryzować historyczne i ustrojowe podstawy obowiązującego prawa finansowego, w tym również w płaszczyźnie prawa UE oraz wyjaśnić zasady i sposoby jego stanowienia.

4. potrafi zaprezentować i uzasadnić pisemne lub ustne stanowisko w zakresie stosowania prawa finansowego i finansów publicznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić istotę i funkcje prawa finansowego i finansów publicznych w rodzimym systemie prawnym oraz w prawie UE.

2. potrafi scharakteryzować historyczne i ustrojowe podstawy obowiązującego prawa finansowego, w tym również w płaszczyźnie prawa UE oraz wyjaśnić zasady i sposoby jego stanowienia.

3. potrafi odnaleźć potrzebny przepis prawa finansowego w systemie obowiązującego prawa.

4. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu prawa finansowego w oparciu o przyjęte metody i reguły wykładni prawnofinansowej.

5. potrafi zastosować przepis prawa finansowego, a w szczególności rozwiązać casus związany z odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

6. potrafi zastosować przepis prawa finansowego, a w szczególności rozwiązać casus związany z odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

7. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym z zakresu prawa finansowego i finansów publicznych.

8. potrafi zaprezentować i uzasadnić pisemne lub ustne stanowisko w zakresie stosowania prawa finansowego i finansów publicznych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi przeprowadzić interpretację odpowiedniego przepisu prawa finansowego w oparciu o przyjęte metody i reguły wykładni prawnofinansowej.

2. potrafi zastosować przepis prawa finansowego, a w szczególności rozwiązać casus związany z odpowiedzialnością za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

3. potrafi komunikować się w języku prawnym i prawniczym z zakresu prawa finansowego i finansów publicznych.

4. potrafi zaprezentować i uzasadnić pisemne lub ustne stanowisko w zakresie stosowania prawa finansowego i finansów publicznych.

Treści programowe dla zajęć:

Poglądy na istotę i funkcje prawa finansowego i finansów publicznych w świetle kryteriów konwergencji fiskalnej ze szczególnym uwzględnieniem zmian w prawie finansowym UE.

Podstawowe pojęcia prawa finansowego i finansów publicznych, przedmiot prawa finansowego i finansów publicznych, budżet państwa, budżet środków europejskich a budżet UE, budżet jednostek samorządu terytorialnego, zasady budżetowe Polski i UE, procedura uchwalania budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego, budowa budżetu, formy organizacyjno-prawne jednostek sektora finansów publicznych.

Podstawowe instytucje polskiego prawa finansowego i finansów publicznych (m.in. WPFNP, WPFN jednostek samorządu terytorialnego, przesuwanie i blokowanie wydatków budżetowych, kontrola wykonania budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego).

Dochody jednostek samorządu terytorialnego, obligatoryjne i fakultatywne, ze szczególnym wyróżnieniem dotacji i subwencji.

Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zakres podmiotowy i przedmiotowy odpowiedzialności, typologia czynów stanowiących naruszenie dyscypliny finansów publicznych, zasady odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, postępowanie za naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Ogólna charakterystyka prawa celnego, dewizowego i walutowego.

Finansowanie ubezpieczeń społecznych.

Ogólna charakterystyka prawa rynku finansowego.

System bankowy Polski i UE – polityka Pieniężna, cele, zadania, funkcje NBP i EBC.

Publiczna część prawa bankowego, nadzór bankowy mikroostrożnościowy oraz nadzór makroostrożnościowy.

Europejskie System Nadzoru Finansowego.

Pakt Fiskalny, deficyt strukturalny, złota reguła wydatkowa.

Nazwa zajęć: Publiczne prawo gospodarcze

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi zdefiniować pojęcie publicznego prawa gospodarczego oraz wskazać źródła publicznego prawa gospodarczego.

2. potrafi wskazać i wyjaśnić treść głównych zasad ustroju gospodarczego RP.

3. potrafi opisać strukturę aparatu gospodarczego oraz rolę podmiotów z nim współdziałających.

4. potrafi wymienić i scharakteryzować funkcje państwa w gospodarce, rodzaje procedur w publicznym prawie gospodarczym oraz rodzaje i właściwość sądów sprawujących kontrolę działalności administracji gospodarczej.

5. potrafi scharakteryzować zasady podejmowania współpracy administracji publicznej z przedsiębiorcami w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego. Scharakteryzować tryby udzielanie zamówień publicznych.

6. potrafi scharakteryzować zasady rejestrowania działalności gospodarczej w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz w Krajowym Rejestrze Sądowym. Scharakteryzować tryb i zasady zawieszenia działalności gospodarczej.

7. potrafi wymienić i scharakteryzować najważniejsze zasady obowiązujące w ramach przeprowadzania kontroli działalności gospodarczej.

8. potrafi wyjaśnić na jakich zasadach dopuszczalne jest podejmowanie działalności gospodarczej na terytorium RP przez osoby zagraniczne oraz przez przedsiębiorców zagranicznych.

9. potrafi wymienić najważniejsze różnice pomiędzy zasadami udzielania koncesji, zezwoleń oraz wpisu do rejestru działalności regulowanej.

10. potrafi wyjaśnić pojęcie regulacji w sektorach infrastrukturalnych, scharakteryzować zasady podejmowania działalności gospodarczej w dziedzinie energetyki oraz zakres kompetencji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki wobec przedsiębiorstw energetycznych.

11. potrafi wymienić podstawowe wymogi związane z podejmowaniem działalności bankowej oraz zakres kompetencji nadzorczych Komisji Nadzoru Finansowego wobec banków.

12. potrafi zdefiniować pojęcia: przedsiębiorstwo publiczne oraz spółka z udziałem Skarbu Państwa. Określić zakres kompetencji Ministra Skarbu Państwa wobec tych podmiotów.

13. potrafi zdefiniować pojęcie gospodarki komunalnej, scharakteryzować formy i sposoby jej wykonywania oraz wyjaśnić czy i na jakich zasadach dopuszczalne jest podejmowanie przez jednostki samorządu terytorialnego działalności poza sferą użyteczności publicznej

14. potrafi wyjaśnić istotę publicznoprawnej ochrony konkurencji i konsumentów; wskazać praktyki ograniczające konkurencję oraz system organów ochrony konkurencji i konsumentów.

Treści programowe dla zajęć:

Systematyka oraz źródła publicznego prawa gospodarczego.

Podstawy ustroju społeczno-gospodarczego RP.

Państwowy aparat gospodarczy i podmioty z nim współdziałające.

Funkcje i metody działania organów administracji właściwych w sprawach gospodarczych. Rodzaje procedur w publicznym prawie gospodarczym i sądowa kontrola administracji gospodarczej.

Partnerstwo publiczno – prywatne i udzielanie zamówień publicznych.

Zasady podejmowania działalności gospodarczej w tym jej rejestrowania oraz podstawowe publicznoprawne obowiązki przedsiębiorców. Zawieszenie działalności gospodarczej.

Zasady kontroli działalności gospodarczej oraz środki ochrony prawnej przysługujące w tym zakresie przedsiębiorcom.

Podejmowanie działalności gospodarczej przez osoby zagraniczne oraz przez przedsiębiorców zagranicznych na terytorium RP

Zasady reglamentacji działalności gospodarczej. Działalność gospodarcza koncesjonowana, wymagająca uzyskania zezwolenia oraz działalność regulowana.

Podejmowanie i regulacja działalności gospodarczej na rynkach Infrastrukturalnych – na przykładzie sektora energetycznego, pocztowego i telekomunikacyjnego.

Podejmowanie działalności gospodarczej i nadzór państwa na rynkach finansowych – na przykładzie sektora bankowego.

Podejmowanie działalności gospodarczej przez pomioty publiczne z uwzględnieniem uprawnień ministra właściwego ds. Skarbu Państwa.

Pojęcie i zakres gospodarki komunalnej, formy i sposoby jej wykonywania oraz dopuszczalność działalności poza sferą użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego.

Podstawy prawne ochrony konkurencji i konsumentów: zakres podmiotowy, przedmiotowy oraz instytucjonalny – zagadnienia podstawowe.

Nazwa zajęć: Międzynarodowe prawo procesowe cywilne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi wyjaśnić pojęcie międzynarodowego i europejskiego prawa procesowego cywilnego i umiejscowić je na tle postępowania cywilnego w ogólności.

2. potrafi scharakteryzować genezę i miejsce międzynarodowego i europejskiego prawa procesowego cywilnego w systemie prawnym oraz relacje między miarodajnymi źródłami prawa.

3. potrafi wskazać organy stanowiące normy prawne w obszarze europejskiego prawa procesowego cywilnego oraz podstawę kompetencyjną ich działania.

4. potrafi wskazać i zastosować w praktyce metody wykładni europejskiego prawa procesowego cywilnego, włącznie z ich specyfiką instytucjonalną.

5. potrafi wskazać sąd mający kompetencję do rozstrzygnięcia sprawy z elementem obcym w unijnym i pozaunijnym obszarze prawnym

6. potrafi wyjaśnić zasady rozwiązywania konfliktów kompetencyjnych między sądami państw członkowskich UE oraz między sądami państw członkowskich UE i sądami państw trzecich.

7. potrafi wyjaśnić zasady uznawania zagranicznych orzeczeń sądowych w unijnej i pozaunijnej przestrzeni prawnej, wskazać właściwy model uznania i przeprowadzić go w praktyce.

8. potrafi wyjaśnić zasady wykonywania zagranicznych orzeczeń sądowych w unijnej i pozaunijnej przestrzeni prawnej, wskazać właściwy tryb wykonania orzeczenia i przeprowadzić go w praktyce.

9. potrafi przedstawić pojęcie, zakres zastosowania, przebieg i funkcję europejskiego postępowania nakazowego i europejskiego postępowania w sprawie drobnych roszczeń.

10. potrafi podjąć obronę procesową lub merytoryczną przed egzekucją prowadzoną na podstawie zagranicznego orzeczenia sądowego podlegającego wykonaniu w Polsce.

11. potrafi przedstawić obowiązujące w Polsce zasady doręczania pism procesowych za granicą i przeprowadzania dowodów z wykorzystaniem środków dowodowych umiejscowionych za granicą.

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie międzynarodowego prawa procesowego cywilnego i jego miejsce w systemie prawnym.

Pojęcie europejskiego prawa procesowego cywilnego i jego miejsce w systemie prawnym; relacja między międzynarodowym prawem procesowym cywilnym a europejskim prawem procesowym cywilnym.

Geneza europejskiego prawa procesowego cywilnego; podstawa kompetencyjna organów UE do działań w zakresie współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych.
Specyfika wykładni europejskiego prawa procesowego cywilnego.
Jurysdykcja krajowa sądów polskich w sprawach cywilnych z uwzględnieniem spraw małżeńskich i z zakresu odpowiedzialności rodzicielskiej oraz spraw spadkowych.
Respektowanie przez sąd polski zawisłości sprawy za granicą.
Uznawanie orzeczeń sądów państw obcych.
Stwierdzenie wykonalności i automatyczna wykonalność orzeczeń sądów państw obcych; europejski tytuł egzekucyjny dla roszczeń bezspornych.
Europejskie postępowanie nakazowe i europejskie postępowanie w sprawie drobnych roszczeń.
Doręczanie pism procesowych i przeprowadzanie dowodów (rekwizycja) w międzynarodowym obrocie prawnym.

Nazwa zajęć: **Praktyka zawodowa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna strukturę organizacyjną jednostki, w której odbywa praktykę, zna przepisy regulujące jej funkcjonowanie oraz potrafi wykonywać powierzone czynności organizacyjno-techniczne.
2. Zna przepisy właściwe dla funkcjonowania jednostki, w której odbywa praktykę.
3. Zna dokumenty związane z funkcjonowaniem jednostki, w której odbywa praktykę (umowy, pisma procesowe, opinie prawne itd.).

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wykonywać powierzone czynności organizacyjno-techniczne.
2. Potrafi zastosować w praktyce przepisy właściwe dla funkcjonowania jednostki, w której odbywa praktykę.
3. Potrafi przygotować projekty dokumentów związanych z funkcjonowaniem jednostki, w której odbywa praktykę (umowy, pisma procesowe, opinie prawne itd.).
4. Potrafi wykonać zadania merytoryczne powierzone w ramach odbywanej praktyki.
5. Potrafi rozwiązywać problemy prawne związane ze specyfiką stosowania prawa w ramach działalności instytucji, w której odbywa praktykę.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi wykonywać powierzone czynności organizacyjno-techniczne.
2. Potrafi zastosować w praktyce przepisy właściwe dla funkcjonowania jednostki, w której odbywa praktykę.
3. Potrafi przygotować projekty dokumentów związanych z funkcjonowaniem jednostki, w której odbywa praktykę (umowy, pisma procesowe, opinie prawne itd.).
4. Potrafi wykonać zadania merytoryczne powierzone w ramach odbywanej praktyki.
5. Potrafi rozwiązywać problemy prawne związane ze specyfiką stosowania prawa w ramach działalności instytucji, w której odbywa praktykę.

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna, zadania oraz funkcje instytucji, w której odbywana jest praktyka.
Przedmiot działania instytucji, w której odbywana jest praktyka, ze szczególnym uwzględnieniem praktycznego zastosowania przepisów prawa właściwych dla funkcjonowania tej instytucji.
Samodzielne wykonywanie powierzonych zadań praktycznych, pod właściwym nadzorem, mające na celu odpowiednie przygotowanie do wykonywania określonego zawodu związanego ze stosowaniem prawa.

Nazwa zajęć: **Wykład monograficzny**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma szeroką wizję porządku prawnego i dogłębnie rozumie rozmaite uwarunkowania (konteksty), w jakich porządek ten kształtuje się (przeobraża), zwłaszcza poprzez akty tworzenia, wykładni oraz stosowania prawa
2. rozumie aksjologiczny i etyczny wymiar prawa, jak również znaczenie prawa dla obywatela, społeczeństwa i państwa.
3. rozumie charakter nauki prawa (oraz jej relacji do innych nauk społecznych), a także to, że prawnik powinien być ukierunkowany na pogłębianie wiedzy i umiejętności. W związku z tym jest gotów do permanentnego dokształcania się w zakresie prawa i nauk prawnych. W szczególności, potrafi podjąć decyzję w zakresie dalszego kształcenia się w ramach aplikacji prawniczych, studiów podyplomowych i doktoranckich studiów z zakresu prawa.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować otaczającą go rzeczywistość w oparciu o reguły rozumowania prawniczego i obowiązujące normy prawne, w szczególności dokonując poprawnych aktów wykładni; posługuje się przy tym językiem prawnym i prawniczym w stopniu gwarantującym skuteczną komunikację.
2. rozumie charakter nauki prawa (oraz jej relacji do innych nauk społecznych), a także to, że prawnik powinien być ukierunkowany na pogłębianie wiedzy i umiejętności. W związku z tym jest gotów do permanentnego doksztalania się w zakresie prawa i nauk prawnych. W szczególności, potrafi podjąć decyzję w zakresie dalszego kształcenia się w ramach aplikacji prawniczych, studiów podyplomowych i doktoranckich studiów z zakresu prawa.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów do świadomego i kreatywnego uczestnictwa w życiu społecznym; jest również świadomy szczególnej roli prawa i prawnika w życiu społecznym i funkcjonowania państwa. Jest gotów do uzasadnienia swoich decyzji prawnych z odwołaniem się do obowiązującego prawa, jak i społecznie przyjętego systemu wartości, a także do ponoszenia odpowiedzialności osobistej i społecznej za swoje decyzje.
2. rozumie charakter nauki prawa (oraz jej relacji do innych nauk społecznych), a także to, że prawnik powinien być ukierunkowany na pogłębianie wiedzy i umiejętności. W związku z tym jest gotów do permanentnego doksztalania się w zakresie prawa i nauk prawnych. W szczególności, potrafi podjąć decyzję w zakresie dalszego kształcenia się w ramach aplikacji prawniczych, studiów podyplomowych i doktoranckich studiów z zakresu prawa.

Treści programowe dla zajęć:

- (1) Wybrane (aktualne, sporne itp.) problemy określonej instytucji (dziedziny, gałęzi) prawa lub polityki (tworzenia, wykładni, stosowania) prawa w określonej dziedzinie lub
  - (2) Historia i współczesność określonej instytucji (dziedziny, gałęzi) prawa lub
  - (3) Różne spojrzenia (dwugłos itp.) na określoną instytucję (dziedzinę, gałąź) prawa, na politykę prawa czy też kierunek (projekt) zmiany prawa w określonej dziedzinie lub
  - (4) Wybrane (aktualne, sporne itp.) problemy (wyzwania itp.) współczesnego świata (rzeczywistości społecznej itp.) w rodzimym (międzynarodowym, europejskim itp.) kontekście prawnym.
- Rola (odpowiedzialność itd.) prawnika i wyzwania stojące przed nim we współczesnym świecie

Nazwa zajęć: Prawo podatkowe

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka:

1. potrafi ukazać mechanizmy, które kształtują relacje pomiędzy państwem a podatnikiem.
2. potrafi wskazać związki, które istnieją pomiędzy przynależnością do państwa a formą i zakresem obowiązków podatkowych.
3. potrafi wskazać racje ustrojowe, prawne i społeczno-gospodarcze, które wyznaczają granice opodatkowania.
4. potrafi rozgraniczać dobro publiczne i dobro prywatne w sferze obowiązków podatkowych
5. potrafi posługiwać się tekstem prawnym i odkodować zakres obowiązków podatkowych, umiejętnie korzystać z ordynacji podatkowej a także znać treść i motywy rozwiązań dotyczących systemu podatkowego w Polsce
6. potrafi posługiwać się środkami prawnymi - umowy międzynarodowe, konwencje, konstytucja, ordynacja podatkowa - w celu skutecznej ochrony praw podmiotowych podatnika.

Treści programowe dla zajęć:

Zasady funkcjonowania systemu podatkowego; przesłanki ustrojowe, prawne i gospodarcze budowy systemu podatkowego.

Doktryny podatkowe – znaczenie koncepcji dla współczesnych rozwiązań legislacyjnych; funkcje systemu podatkowego – fiskalna i pozafiskalna.

Ordynacja podatkowa – znaczenie i podstawowe konstrukcje prawne.

Sądownictwo administracyjne i znaczenie skargi składanej w sprawach podatkowych.

Podatki państwowe – systematyka i znaczenie; podatki lokalne – systematyka i znaczenie.

Europejskie prawa podatkowe.

Międzynarodowe prawo podatkowe a prawo polskie.

Nazwa zajęć: Wprowadzenie do psychologii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. podejmuje refleksję nad przedmiotem i metodami oraz procesem poznania w psychologii.
2. rozumie założenia podstawowych paradygmatów psychologicznych.
3. zna główne pytania i problemy współczesnej psychologii.
4. odnosi wybrane problemy prawne do wiedzy z dziedziny psychologii.
5. rozumie rolę psychologa jako eksperta w dziedzinie funkcjonowania człowieka i wskazuje obszary współpracy przedstawicieli dyscyplin psychologii i prawa.

w zakresie umiejętności:

1. odnosi wybrane problemy prawne do wiedzy z dziedziny psychologii.
2. rozumie rolę psychologa jako eksperta w dziedzinie funkcjonowania człowieka i wskazuje obszary współpracy przedstawicieli dyscyplin psychologii i prawa.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. odnosi wybrane problemy prawne do wiedzy z dziedziny psychologii.
2. rozumie rolę psychologa jako eksperta w dziedzinie funkcjonowania człowieka i wskazuje obszary współpracy przedstawicieli dyscyplin psychologii i prawa.

Treści programowe dla zajęć:

Tożsamość psychologii: psychologia jako nauka i jej przedmiot badania, relacje z innymi dziedzinami nauki o człowieku.

Specyfika naukowego poznania psychologicznego.

Wielkie pytania psychologii.

Główne paradygmaty teoretyczne psychologii.

Zastosowanie wiedzy psychologicznej w dziedzinie postępowań prawnych (I). Zdolność człowieka do orientacji w rzeczywistości, kierowania swoim postępowaniem, ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Poczytalność osoby oskarżonej o przestępstwo. Ubezwłasnowolnienie. Obszary współpracy psychologów i prawników.

Zastosowanie wiedzy psychologicznej w dziedzinie postępowań prawnych (II). Podmiotowe i sytuacyjne uwarunkowania zachowania człowieka. Motywacja istotna dla kwalifikacji karnej czynów zabronionych. Ryzyko recydywy penitencjarnej. Obszary współpracy psychologów i prawników.

Zastosowanie wiedzy psychologicznej w dziedzinie postępowań prawnych (III). Spostrzeganie, zapamiętywanie, odtwarzanie zdarzeń. Zaburzenia traumatyczne a spostrzeganie i pamięć. Wiarygodność zeznań świadków. Obszary współpracy psychologów i prawników.

Zastosowanie wiedzy psychologicznej w dziedzinie postępowań prawnych (IV). Funkcjonowanie człowieka w obliczu konfliktu i rozpadu więzi w rodzinie. Konflikty rozwodowe, regulacja opieki nad małoletnimi dziećmi. Obszary współpracy psychologów i prawników.